

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzeldir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 227 (6191) 18 dekabr 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Putin açıqladı: "Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsidir"

Dağlıq Qarabağ beynəlxalq hüquq baxımından Azərbaycan Respublikasının ayrılmaz tərkib hissəsidir. AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin bu fikri Moskvada bu gün keçirilən mətbuat konfransında söyləyib. V.Putin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zonasında döyüş əməliyyatlarının başlanmasının... **Bax 3**

Prezidentin Sərəncamı icra olunur: 6143 ailəyə ilkin mərhələdə yardım edilir

Dekabrın 17-də "2020-ci il sentyabrın 27-dən başlayaraq Ermənistan Respublikası silahlı qüvvələrinin Azərbaycan Respublikasının ərazisinə təcavüzü nəticəsində mülki əhaliyə dəymiş ziyanın ödənilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 14 dekabr... **Bax 3**

Çavuşoğlu: "Rusiya ermənilərin atəşkəsi pozmasının qarşısını almalıdır"

"Rusiya ilə müqavilələr imzalanıb. Digər tərəfdən, meydana atılacaq addımları ev sahibi Azərbaycanla da müzakirə etməliyik" ... **Bax 4**

Maksim Şevçenko: "Ermənistanda bir dənə rus kəndi qalmayıb"

Maksim Şevçenko İsmayılı Rayonunun İvanovka kəndinə səfərindən sonra YouTube kanalı vasitəsilə izləyicilərinə müraciət edib. SİA xəbər verir ki, illərdir təmənnasız... **Bax 4**

İlham Əliyev: "Hazırda biz Azərbaycanın inkişafının yeni mərhələsinin astanasındaydıq"

Prezident İlham Əliyev Əfqanıstanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Bax 2

"Putin Paşinyana "Amerika səfirliyinə qaçmasan səni dəstəkləyəcəyik" dedi"

Qələbə paradı ümumiyyətlə müharibəni bitirir və normal münasibətlərə və inkişafa yol açır. Bakıdakı hərbi parad kəskinləşmə üçün katalizatora çevriləcək yoxsa bütün Qafqaz üçün bir fürsət pəncərəsi açacaq? Ermənistanda daxili siyasi vəziyyət necədir? Hadisələr necə inkişaf edə bilər? Pravda/Ru-nun... **Bax 5**

Dünyanın ən islahatçı on ölkəsindən biri -

AZƏRBAYCAN

Dünya Bankı Qrupunun mühüm nəşrlərindən hesab edilən "Doing Business" hesabatında qeydə alınmış məlumat uyğunsuzluqları ilə bağlı Dünya Bankının Daxili Auditi tərəfindən aparılmış müstəqil araşdırmanın nəticələri elan edilib. İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzindən SİA-ya verilən məlumata görə, aparılmış müstəqil araşdırmanın nəticəsində... **Bax 6**

Bax 6

Vətən müharibəsi döyüşçüsü: Əsgərlər bir-biri üçün özlərini ölmə atırdılar

Bax 10

Məsuliyyətsizlik koronavirusun geniş yayılması riskini artırır

Bax 12

Kapitulyasiyadan sonrakı Ermənistan: Xaos, böhran, etiraz aksiyaları və...

Bax 11

İlham Əliyev: “Hazırda biz Azərbaycanın inkişafının yeni mərhələsinin astanasındayıq”

Prezident İlham Əliyev Əfqanıstanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 17-də Əfqanıstan İslam Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Amanullah Ceyhunun etimadnaməsini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim edən səfir Amanullah Ceyhun dedi:

-Zati-aliləri cənab Prezident, Sizi salamlayıram. Əvvəlcə, bu gün vaxt ayıraraq mənə qəbul etdiyinizə görə Sizə təşəkkürümü bildirim. Bu gün burada olmaq və Prezident Əşrəf Qaninin salamlarını çatdırmaq mənim üçün şərəfdir. O, Sizə böyük ehtiramını ifadə edir, möhkəm cansağlığı, Azərbaycan xalqına isə firavanlıq arzu edir.

Zati-aliləri cənab Prezident, Prezident Əşrəf Qani tərəfindən imzalanmış və mənim Əfqanıstanın qardaş Azərbaycana, gözəl ölkənizə səfir təyin olunmağım haqqında etimadnaməni, habelə sələfimin geri çağırılmasına dair məktubu Sizə təqdim etməkdən şərəf duyuram. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirə söhbət etdi.

Prezident İlham Əliyev:

-Cənab səfir, xoş gəlmisiniz, sizi görməyə çox şadam. Xahiş edirəm mənim də salamlarımı və ən xoş arzularımı cənab Prezidentə və qardaş əfqan xalqına çatdırasınız. Biz dostluq və tərəfdaşlığımızı yüksək qiymətləndiririk. Deyə bilərəm ki, ölkələrimiz arasında münasibətlərin sürətli inkişafı dialoqumuzun intensivləşdirilməsinə dair hər iki tərəfin güclü niyyətini nümayiş etdirir. Sizin mənim Prezident Qani ilə görüşlərim haqqında məlumatınız var. Biz onunla Azərbaycanda, xarici ölkələrdə, müxtəlif beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində dəfələrlə görüşmüşük. İstənilən beynəlxalq tədbirdə biz hər zaman görüşmək üçün vaxt tapırıq. Onu da deyim ki, bizim görüşlərimiz həmişə çox məhsuldar olur. Biz münasibətlərimizdə ciddi tərəqqiyə nail olmuşuq. Birgə söylərimiz nəticəsində regionda tamamilə yeni vəziyyət yaranmışdır. Bizim siyasi əlaqələrimiz heç vaxt olmadığı qədər güclüdür. Biz iqtisadi əməkdaşlıq və sərmayə layihələrinə dair çoxsaylı məsələləri müzakirə edirik. Bildiyiniz kimi, biz bununla bağlı artıq müəyyən ideyalar ortaya qoymuşuq. Biz dövlət sektoru ilə bağlı birgə işlər görmüşük və mən şadam ki, “ASAN xidmət” modeli artıq Əfqanıstanda tətbiq edilir. Bu, Prezident Əşrəf Qaninin Əfqanıstanın modernləşdirilməsi, əhaliyə müasir xidmətlərin göstərilməsi ilə bağlı baxışının təzahürüdür və belə bir mühüm inkişafda rol oynamağımız bizi fəxrəndirir.

Bununla yanaşı, əməkdaşlığımızın daha bir vacib elementi təhlükəsizlik məsələləridir. Bildiyiniz kimi, Azərbaycan artıq 20 ilə yaxındır ki, Əfqanıstanda sülhməramlı əməliyyatlarda iştirak edir. Biz bütün bu illər ərzində ölkənizdə təhlükəsizliyin qorunmasına sadıqlığımızı nümayiş etdirmişik. Bildiyiniz kimi, biz müəyyən müddət əvvəl hərbiçilərimizin sayını artırmaqla ölkənizdə təhlükəsizlik məsələsinə olan münasibətimizi, ölkənizdə təhlükəsizliklə bağlı siyasətimizi nümayiş etdirdik. Çünki təhlükəsizlik və sabitlik olmadan gələcək qurmaq çox çətindir. Biz bunları yaxşı bilirik. 1990-cı illərin əvvəlində biz də buna bənzər vəziyyətlə üzləmişdik. Azərbaycanda pərəkəndəlik, hərə-mərclik hökm sürürdü, siyasi, iqtisadi və hərbi böhran mövcud idi ki, bunlar ərazimizin bir hissəsinin itirilməsi ilə nəticələndi. Beləliklə, Prezidentin rəhbərliyi ilə hökumətinizin söyləri artıq bəhrəsini verir və biz modernləşdirmə proqramınızda iştirak etməkdən hər zaman məmnunuq. Hazırda regional neqliyyat məsələlərində də irəliləyiş

var. Şadıq ki, artıq Azərbaycan vasitəsilə Əfqanıstandan beynəlxalq bazarlara müəyyən yüklər neql edilir. Biz məmnuniyyətlə öz neqliyyat imkanlarımızı təqdim edirik. Bildiyiniz kimi, neqliyyat sahəsi hər zaman mənim sizin Prezidentinizin görüşlərimin gündəliyindədir və biz burada yaxşı irəliləyiş görürük. Regional geosiyasi vəziyyətdə dəyişiklikləri nəzərə alsaq, əlbəttə ki, əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar yaranacaqdır. Fürsətdən istifadə edərək, Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin həllində bizim ədalətli mübarizəmizi dəstəklədiyinə görə qardaş Əfqanıstanı təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Əfqanıstan Azərbaycanın ərazi bütövlüyü məsələsində hər zaman açıq mövqe nümayiş etdirib. Biz hər zaman dəstəkləyib və Prezident, xarici işlər naziri və digər yüksək rütbəli məmurlar səviyyəsində bu məsələni vurğulayıb ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edilməlidir və həqiqət bizim tərəfimizdədir. Eyni zamanda, biz bu dəstəyi müharibə zamanı da hiss etdik. Əfqanıstan Azərbaycana ictimai şəkildə dəstək verən ilk ölkələrdən oldu. Biz buna görə minnətdarıq, bütün Azərbaycan xalqı bunu bilir və yüksək qiymətləndirir. Biz bunu qardaşlıq rəmzi və eyni zamanda, beynəlxalq hüquqa hörmətin əlaməti hesab edirik. Çünki tarixi həqiqət və tarixi ədalət bizim

tərəfimizdədir. Beynəlxalq hüquq bizim tərəfimizdədir. Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın tərkib hissəsidir və beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən də belə tanınır. Ərazi bütövlüyümüzün bərpası və Vətən müharibəsində Qələbəmiz, əlbəttə, dövlətimizin gücünü, Azərbaycan xalqının iradəsini və sözlümüzü əməlimizin bir olduğunu nümayiş etdirdi. Beləliklə, müharibənin başa çatdırılması və işğal edilmiş ərazilərimizin azad olunması ilə bağlı Azərbaycan xalqı qarşısında verilən vədlər və götürülmüş öhdəliklər yerinə yetirilmişdir.

Hazırda biz Azərbaycanın inkişafının yeni mərhələsinin astanasındayıq. Ərazilərimizin bərpası və yenidən qurulması mərhələsindədir. İşğal edilmiş ərazilərin dağıdılması ilə bağlı videomateriallar təqdim edilib. Bizim bütün şəhər və kəndlərimiz viran edilib, tarixi abidələrimiz dağıdılıb, mədəni abidələrimiz yerlə-yeksan olunub. Məscidlərimiz ya dağıdılıb, ya da onlar heyvan saxlanılması üçün istifadə edilib. Bununla onlar təkə Azərbaycanlıların deyil, bütün dünya müsəlmanlarının hissələrini təhqir ediblər. Həmin şəkilləri və videomaterialları görəndə dünya müsəlmanları bir daha anlayır ki, uzun illər ərzində biz hansı bəla ilə üz-üzə idik və ərazilərimizi, torpaqlarımızı azad edərək tarixi köklərimizə qayıtmaqla biz nə

yə nail olmuşuq. Bildiyiniz kimi, bəzi hallarda Ermənistan müsəlman ölkələri ilə əlaqələr yaratmaq və ya münasibətləri möhkəmləndirmək cəhdləri edir. Lakin əminəm ki, həmin videoları görəndə dünya müsəlmanları öz hökumətlərinə güclü mesaj verəcəklər ki, məscidləri dağıdan, orada donuz saxlayan və islamofobiyani təşviq edən ölkə ilə hər hansı təmaslardan çəkinsin. Burada siyasi, yaxud digər maraqlar ola bilər, ancaq hesab edirəm ki, bütün dünya müsəlmanların səslərini birləşdirməli, təvəzükara güclü bir mesaj göndərməlidir ki, onların etdikləri qəbulunmazdır və müsəlmanlar tərəfindən unudulmayacaqdır. Burada bir daha qardaş əfqan xalqına hər zaman - danışıqlar və işğal dövründə, müharibə zamanı və müharibədən sonra, Qələbəmizi qeyd etdiyimiz vaxtda yanımızda olduğuna, bizi dəstəklədiyinə görə minnətdarlığımı ifadə etmək istəyirəm. Bir daha xoş gəlmisiniz, Azərbaycanda yaxşı vaxt keçirməyinizi arzulayıram. Əminəm ki, burada özünü vətəninizdəki kimi hiss edəcəksiniz.

Səfir Amanullah Ceyhun: Zati-aliləri cənab Prezident, əvvəlcə mən Sizə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Əfqanıstanın Azərbaycanda səfiri kimi fəaliyyət göstərmək mənim üçün böyük şərəfdir. Mən çox xoşbəxtəm ki, Azərbaycana çox özəl bir vaxtda gəlmişəm. Mən Azərbaycanın müharibə başa çatandan sonra - noyabrın 13-də gəlmişəm. Yeni, Qələbədən üç gün sonra, erməni işğalı bitdikdən, Azərbaycan xalqı öz torpağına qovuşduqdan sonra gəlmişəm. Bu, mənim üçün böyük xoşbəxtlikdir. Çünki Azərbaycan çox önəmli bir tarix yaşayır.

Zati-aliləri cənab Prezident, bir daha qeyd edirəm ki, Azərbaycanda olmaq mənim üçün şərəfdir. Əminəm ki, Sizin rəhbərliyiniz və Ali Baş Komandanlığınızla Azərbaycan böyük uğurlara nail olmuş və özünü coğrafi yerləşməsi, regional bağlılıq baxımından vacib ölkəyə çevrilmişdir. Zati-aliniz regional bağlılıqla əlaqədar Prezident Əşrəf Qaninin baxışına dəstək verir. Azərbaycana gəlişim ərafəsində Prezident mənə təlimat vermişdir ki, onun salamlarını Sizə çatdırım, Sizə möhkəm cansağlığı, Azərbaycan xalqına isə sülh və əmin-amanlıq arzu edirəm. Həmçinin Prezidentimiz Azərbaycanın rəhbərliyinizlə əldə etdiyiniz uğurları münasibətlə Sizə təbrik etməyi tapşırıb. Zati-aliləri, Siz də qeyd etdiyiniz kimi, Azərbaycan və Əfqanıstan münasibətləri uzun tarixə malikdir.

Prezidentin Sərəncamı icra olunur: 6143 ailəyə ilkin mərhələdə yardım edilir

Misir qəzeti: Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ermənistanı bir daha xəbərdarlıq edib

Misirin nüfuzlu "Əl-Məsr əl-Yom" qəzetində "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ATƏT-in Minsk qrupunun Qarabağ münaqişəsinin həllində heç bir rol oynamadığını bildirib" serlovhəli məqalə dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalənin müəllifi, tanınmış jurnalist Bessam Ramadan yazıb: "Azərbaycanın dövlət başçısı Bakıda səfərdə olan ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələrinə regionda artıq yeni şəraitin olduğunu söyləyib. Prezident İlham Əliyev təxminən 30 il davam edən Qarabağ probleminin Azərbaycanın özü tərəfindən hərbi və siyasi yollarla həll edildiyini əlavə edib".

Məqalədə qeyd olunub ki, Azərbaycan Prezidenti Qarabağ münaqişəsini nizama salmaq məqsədində daşınan ATƏT-in Minsk qrupunun 28 illik fəaliyyətinin tamamilə səmərəsiz olduğunu vurğulayıb. O əlavə edib ki, dövlət başçısı kimi onun özü 17 il davam edən danışıqlarda iştirak edib və bu qurumun fəaliyyətinin nəticə verməyəcəyi qənaətinə gəlib. Ermənistanın keçmiş prezidentləri Sarkisyan və Köçəryanın müharibə cinayətkarı olduqlarını da qeyd edən Prezident Əliyev bildirib ki, onlar indi bütün məsuliyyəti hakimiyyətə təsadüf nəticəsində gəlmiş Paşinyanın üzərinə qoymağa çalışırlar.

Müəllif diqqətə çatdırıb ki, ermənilərin uzun müddət işğal altında saxladıkları ərazilərə vurduları ziyan görə Prezident İlham Əliyev məhkəmə prosesinin başladıldığını da deyib və yeni hərbi təxribatlara başlayacağı təqdirdə erməni faşizminin başının "dəmir yumruqla" əziləcəyi, Ermənistan ordusunun tamamilə darmadağın ediləcəyi barədə xəbərdarlıq edib.

Putin açıqladı: "Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsidir"

Dağlıq Qarabağ beynəlxalq hüquq baxımından Azərbaycan Respublikasının ayrılmaz tərkib hissəsidir. AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin bu fikri Moskvada bu gün keçirilən mətbuat konfransında söyləyib.

V.Putin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zonasında döyüş əməliyyatlarının başlanmasının səbəbləri barədə sualın cavabında deyib: "Bu, nə üçün oldu? Vəziyyət nəzərə alınmadan çıxışdı, gərginlik illər boyu davam edirdi. Bunun kənardan hansısa müdaxilə ilə bağlı olduğunu düşünürəm. Dəfələrlə gərginlik yaranıb, atışmalar, xırda toqquşmalar olurdu. Nəticədə bütün bunlar münaqişə səviyyəsinə çatdı".

RF Prezidenti vurğulayıb ki, Qarabağ məsələsində Türkiyənin mövqeyi bu ölkənin Azərbaycanın haqq işini müdafiə etməsinə əsaslanır. V.Putin deyib: "1990-cı illərdə hərbi toqquşmaların gedişində işğal edilmiş ərazilərin qaytarılmasından söhbət gəldirdi. Dağlıq Qarabağ beynəlxalq hüquq baxımından Azərbaycan Respublikasının ayrılmaz tərkib hissəsidir. Dağlıq Qarabağın müstəqilliyini Ermənistan özü də tanımayıb və bu mənada Dağlıq Qarabağ özü də beynəlxalq hüquq baxımından Azərbaycandır".

Rusiya Prezidentinin sözlərinə görə, üçtərəfli bəyanat çərçivəsində döyüş əməliyyatlarının dayandırılması barədə razılıq əldə edilib və tərəflər üçtərəfli bəyanatın imzalandığı anda olduqları mövqelərdə dayanmalıdırlar. Bununla əlaqədar infrastrukturla bağlı texniki məsələlər yaranır. V.Putin vurğulayıb: "Bu məsələləri sakit şəraitdə, danışıqlar prosesinin gedişində aydınlaşdırmaq lazımdır. Ona görə ki, üçtərəfli bəyanat buna əsas verir. Növbəti mərhələdə regionda münasibətlər tam normalaşdırılmalı, iqtisadi və infrastruktur potensialı üzə çıxarılmalıdır. Bu, avtomobil yollarına və dəmir yollarına, Naxçıvana yola da aiddir. Ateşkəs rejiminin pozulması məsələsinə gəldikdə, belə hadisə bir dəfə olub və ümidvaram ki, bu, yeganə hal kimi qalacaq". V.Putinin sözlərinə görə, Dağlıq Qarabağda rusiyalı sülhməramlılar kontingentinin sayının artırılması yalnız bütün tərəflər arasında razılışma əsasında mümkündür.

Rusiya Prezidentinin sözlərinə görə, üçtərəfli bəyanat çərçivəsində döyüş əməliyyatlarının dayandırılması barədə razılıq əldə edilib və tərəflər üçtərəfli bəyanatın imzalandığı anda olduqları mövqelərdə dayanmalıdırlar. Bununla əlaqədar infrastrukturla bağlı texniki məsələlər yaranır. V.Putin vurğulayıb: "Bu məsələləri sakit şəraitdə, danışıqlar prosesinin gedişində aydınlaşdırmaq lazımdır. Ona görə ki, üçtərəfli bəyanat buna əsas verir. Növbəti mərhələdə regionda münasibətlər tam normalaşdırılmalı, iqtisadi və infrastruktur potensialı üzə çıxarılmalıdır. Bu, avtomobil yollarına və dəmir yollarına, Naxçıvana yola da aiddir. Ateşkəs rejiminin pozulması məsələsinə gəldikdə, belə hadisə bir dəfə olub və ümidvaram ki, bu, yeganə hal kimi qalacaq". V.Putinin sözlərinə görə, Dağlıq Qarabağda rusiyalı sülhməramlılar kontingentinin sayının artırılması yalnız bütün tərəflər arasında razılışma əsasında mümkündür.

Dekabrın 17-də "2020-ci il sentyabrın 27-dən başlayaraq Ermənistan Respublikası silahlı qüvvələrinin Azərbaycan Respublikasının ərazisinə təcavüzü nəticəsində mülki əhaliyə dəymiş ziyanın ödənilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 14 dekabr tarixli Sərəncamının icrası məqsədilə Nazirlər Kabinetinin Sərəncamı dərc edilib.

Nazirlər Kabinetindən AZƏRTAC-a bildirilə ki, Sərəncama əsasən, işçi qrupları tərəfindən təqdim edilən siyahılar əsasında hesablanmış ilkin olaraq 9 068 128 manat (bank xidməti ödənişləri də daxil olmaqla) məbləğində vəsaitin 2020-ci il üçün Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Ehtiyat Fondunun vəsaiti hesabına maliyyələşdirilməsi nəzərdə tutulur. Vəsaitlər işçi qrupları tərəfindən hesablanmış və təqdim olunmuş siyahılar əsasında aşağıdakı qaydada bölüşdürülür:

- Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti: 2 920 500 (iki milyon doqquz yüz iyirmi min beş yüz) manat;
- Mingəçevir Şəhər İcra Hakimiyyəti: 67 000 (altmış yeddi min) manat;
- Ağdam Rayon İcra Hakimiyyəti: 1 848 500 (bir milyon səkkiz yüz qırx səkkiz min beş yüz) manat;
- Ağcabədi Rayon İcra Hakimiyyəti: 586 000 (beş yüz səksən altı min) manat;
- Bərdə Rayon İcra Hakimiyyəti: 233 000 (iki yüz otuz üç min) manat;
- Beyləqan Rayon İcra Hakimiyyəti: 124 000 (bir yüz iyirmi dörd min) manat;
- Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyəti: 41 000 (qırx bir min) manat;
- Naftalan Rayon İcra Hakimiyyəti: 4 000 (dörd min) manat;
- Tərtər Rayon İcra Hakimiyyəti: 2 296 500 (iki milyon iki yüz doxsan altı min beş yüz) manat;
- Füzuli Rayon İcra Hakimiyyəti: 494 500 (dörd yüz doxsan dörd min beş yüz) manat;
- Goranboy Rayon İcra Hakimiyyəti: 421 500 (dörd yüz iyirmi bir min beş yüz) manat.

Vəsaitlər İcra hakimiyyətlərinin müvafiq xəzinə hesabına ödəniləcək.

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi və aidiyyəti yerli icra hakimiyyəti orqanları 10 gün müddətində yaşayış evlərinin sahiblərinin və ya onların qanuni nümayəndələrinin bank hesablarına (o cümlədən kart hesablarına) ödənilməsinə təmin edərək, nəticəsi barədə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə hesabat təqdim edəcəklər. İlkin mərhələdəki yardımlar nəqliyyat vasitələrinə görə ödənişləri nəzərdə tutmur.

İşçi Qruplarının araşdırmalarına əsasən, 8221 daşınmaz əmlaka ziyan dəyib. Onlardan 300 fərdi ev, 75 yardımçı tikili və 10 çoxmənzilli bina tamamilə dağılıb. 222 nəqliyyat vasitəsinə ziyan vurulub, onlardan 21-i tam yararsız vəziyyətdədir. 989 baş mal-qara tələf olub.

Prezidentin müvafiq Sərəncamının icrası ilə əlaqədar dağıdılmış və ya qəzalı vəziyyətə düşmüş yaşayış evləri üzrə məişət əşyalarına dəymiş ziyanla bağlı 258 ailəyə 3 151 500 manat (hər ailəyə 6000 manat və hər ailə üzvünə 1500 manat), şəxsi əşyalara dəymiş ziyanla bağlı 5885 ailəyə isə 5 milyon 885 min manat (hər ailəyə 1000 manat) yardım edilməsi nəzərdə tutulur.

Bərpası və təmiri mümkün olmayan əmlak sahibləri müasir layihələr əsasında tikilmiş yeni tikililərlə təmin olunacaq. Bərpası və təmiri mümkün olan əmlaklar isə dövlət hesabına təmir və bərpa ediləcək.

"Haber Global" telekanalı Kəlbəcərdə:

XÜSUSİ REPORTAJ

Türkiyənin "Haber Global" telekanalı Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş Kəlbəcər rayonundan xüsusi reportaj yayımlayıb. SİA xəbər verir ki, kanalın Kəlbəcərdə ezam olunmuş müxbiri Osman Girgin reportajın əvvəlində xatırladı ki, Ermənistanın hücumları nəticəsində 1993-cü ildə Kəlbəcərin sakinləri olan azərbaycanlılar şaxtılı havada bu bölgənin çıxışları ilə üç gün ərzində ayaqyalın yol gedib, öz torpaqlarında köçkün olublar. Reportajda həmin dəhşətli anları əks etdirən kadrlar da nümayiş etdirilib. Diqqətə çatdırılıb ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin 27 il işğal altında saxladığı bu bölgədə törədilən dağıntıların, yanğınların izləri hər yerdə var.

Kadrlardan aydın görünür ki, qəsbkar ermənilər bölgəni tərk etmək məcburiyyətində qalanda belə yenidən vandalizm aktları törədərək evləri yandıraraq, meşələrə, ağaclarla qarşı əsl soyqırımına həyata keçiriblər. Hər şey dağıdılıb, məhv edilib. İşğalçılardan sonra burda, sadəcə, divarlar qalıb. Azərbaycan Ordusunun əsgərlərinin işğaldan azad olunmuş torpaqlarda bir nişanə qoymaq üçün divarlara yazdıqları yazılar da tamaşaçıların diqqətinə çatdırılıb. Reportajda vurğulan ki, artıq Kəlbəcərdə üçrəngli Azərbaycan bayrağı dalğalanır. Bölgənin təhlükəsizliyi və bu yerlərdə həyatın qurulması üçün əsaslı işlər görülür.

Prezident İlham Əliyevin Fərmanı ilə yaradılan Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək fondu - "YAŞAT" Fonduna "ASAN ödəniş" sistemi vasitəsilə də ianə etmək imkanı yaradılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən AZƏRTAC-a bildirilə ki, Fonda dəstək

"YAŞAT" Fonduna "ASAN ödəniş" vasitəsilə də dəstək olmaq mümkündür

tək olmaq istəyən şəxslər www.asanpay.az portalında "Ən populyar ödənişlər" bölməsində ilk sırada olan "Yardım fondu" kateqoriyasına daxil olub, "YAŞAT" Fondu" bölməsini seçməklə ödənişi həyata keçirə bilərlər.

"YAŞAT" Fondu bölməsində üç kateqoriya - Azərbaycan vətəndaşları üçün, xarici vətəndaşlar üçün və anonim ödəniş kateqoriyaları mövcuddur. Azərbaycan vətəndaşları üçün ödəniş bölməsində

şəxslər FİN (şəxsiyyət vəsiqəsində olan Fərdi identifikasiya Nömrəsi) və mobil nömrə, həmçinin VÖEN və mobil nömrələrini daxil etməklə ödənişlərini həyata keçirə bilərlər. Qeyd olunan mobil nömrə Fond tərəfindən vətəndaşa gələcəkdə bildirişlərinin göndərilməsində də istifadə olunacaq.

Xarici vətəndaş üçün ödəniş bölməsində Azərbaycan Respublikası ərazisində müvəqqəti və ya daimi qeydiyyatı olan şəxslərin miqrasiya vəsiqələrində olan FİN və mobil nömrə ilə, həmçinin ad və soyadla ödənişlərinin həyata keçirilməsi mümkündür.

Anonim bölməsində isə kimliyinin bilinməsinə istəməyən şəxslər ödəniş

Qələbəmizin rəmzinə çevrilən - Qarabağ Azərbaycandır və nida!

Prezident İlham Əliyev: “Biz düşmənin belini qırdıq, biz şanlı Qələbə qazandıq!”

Bəli, bu gün böyük bir Qələbənin -ikinci Vətən Müharibəsinin Zəfər gününü böyük qürurula, sevinclə yaşayırıq. Bu sevinci, bu Qələbəni bizə yaşadan Şanlı Ordumuza, Müzəffər Ali Baş Komandanımıza, igid əsgər və zabitlərimizdir. Torpaqlarımızı işğaldan azad edərkən canlarını fəda etmiş şəhidlərimizə Allahdan rəhmət, yaralı əsgərlərimizə şəfa diləyirik. Biz onlara sonsuz minnətdarıq, onlarla fəxr edirik və qürur duyuruq.

Bu möhtəşəm Qələbənin qazanılmasında onların misilsiz xidmətləri, göstərdikləri şücaət ən yüksək mükafatlara layiqdir. O övladları böyüdən valideynlər qarşısında baş əyirik, əllərindən öpürük. Eyni zamanda, Qələbəmizin əldə edilməsində qəti mövqeyinə və təmənnasız siyasi - mənəvi dəstəyinə görə qaradaş Türkiyəyə, hörmətli Cümhurbaşqanı Rəcəb Tayyub Ərdoğan olmaqla onun rəhbərlərinə, eləcə də Pakistan Respublikasına, bizi dəstəkləyən digər dost ölkələrə və beynəlxalq təşkilatlara dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

**Prezident İlham Əliyev:
“Artıq Azərbaycan xalqının səbri tükənmişdi”**

Bəli, Azərbaycan xalqının artıq səbri tükənmişdi. 30 il düşmən əsərinə olan torpaqlarımızın həsrətinə son qoymağın zamanı idi. Prezident İlham Əliyev xalqa müraciətində dedi ki: “Sentyabrın 27-də nə baş verib, onu tarixçilər deyəcək. Necə başlayıb, onu hesab edirik ki, bir çoxları bilir”.

Dövlətimizin başçısı deyib: “Artıq Azərbaycan xalqının səbri tükənmişdi və mən Ermənistan baş nazirinə son görüşlərdə demişdim ki, siz odla oynamayın, Azərbaycan xalqının səbri ilə oynamayın. Siz Azərbaycan xalqını tanıyırsınız, siz tanıyacaqsınız bizi, amma gec olacaq. Düz yola gəlin, çıxın bu torpaqlardan, bu torpaqlar sizə mənsub deyil. Amma nə etdilər? Orada qanunsuz məskunlaşma aparmaq üçün beynəlxalq hüququ, beynəlxalq konvensiyaları, o cümlədən Cenevrə konvensiyalarını kobudcasına pozaraq nümayişkarane şəkildə xaricdən erməniləri gətirib özü də məhz Şuşaya ki, bizi incitsin. Məhz Şuşada o dəstə başçısı hansı ki, indi deşik axtarır gizlənməyə, xunta başçısı özünə andiçmə mərasimi keçirmişdir və Ermənistan baş naziri gedib orada iştirak edib”.

“Biz alçaltmışıq onu, əcəb də etmişik!”

Dövlət başçısı onu da bildirib ki, işğalçı Ermənistan bunun cəzasını çəkəcək, özü də diz çöke-çöke, yalvarayalvara, o torpaqlardan da iti qova-qova qovduq, qovuruq da: “Bunun hesabını sizdən soruşan olmayacağıdır?! Hesabını soruşduq, diz çökdürdük, diz üstə qoyduq! Onun-bunun ətəyindən yapışib bu 40 gündən çox bir müddətdə adam qalmayıb ki, zəhləsini tökməsin, yardım istəməsin, özünü alçaltma-

sın. Biz alçaltmışıq onu, əcəb də etmişik! Bizim üçün müqəddəs olan Şuşa şəhərinin Cıdır düzündə sərxoş vəziyyətdə rəqs edəndə fikirləşəydi ki, bu gün gələcək, cəzasını alacaq, siçan kimi gizlənib bax bu sənədi götürüb ağlaya-ağlaya imzalayacaq”.

“Hər kəs bizim gücümüzü gördü, hər kəs bizim dəmir yumruğumuz nədir, anladı”

“Yerini göstərdik, dərslərini verdik. Qovmuşuq onları torpaqlarımızdan, iti qovan kimi qovmuşuq. Demişdim ki, qovacağıq, iti qovan kimi qovacağıq və qovmuşuq, iti qovan kimi qovmuşuq”,-deyən dövlət başçısı bildirib ki, bizim dəmir yumruğumuzun gücünü gördülər: “Qorxularından indi bu sənədə imza atır, bilir ki, biz Ağdama da, Kəlbəcərə də, Laçına da gələcəyik. Heç kim bizi saxlaya bilməz. Hər kəs bizim gücümüzü gördü, hər kəs bizim dəmir yumruğumuz nədir, anladı. Ona görə qovmuşuq onları, əcəb də etmişik”. “Bu, bizim hamımızın qələbəsidir, bütün Azərbaycan xalqının. Azərbaycan xalqı bir daha göstərdi ki, nə qədər böyük xalqdır, nə qədər vətənpərvər xalqdır, nə qədər dəmir iradəyə malik olan xalqdır”,-deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, 30 ilin əziyyəti, 30 ilin ümitsizliyi, 30 ilin əzabları xalqımızı sındırmadı, iradəmizə heç bir mənfi təsir göstərmədi: “Əksinə, biz daha da bütövləşdik, daha da mətinləşdik, daha da gücləndik...Qarabağ Azərbaycandır və nida! ifadəsi artıq bizim qələbəmizin rəmzinə çevrilib. Bir il bundan əvvəl mən bunu demişəm. Mən fəxr edirəm ki, mənim dediyim ifadə artıq bir milli şüara çevrildi...Bu gün böyük qürur hissi ilə deyə bilirik ki, Füzuli bizimdir, Cəbrayıl bizimdir! Zəngilan bizimdir! Qubadlı bizimdir! Ağdam bizimdir! Laçın bizimdir! Kəlbəcər bizimdir! Şuşa bizimdir! Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır! Eşq olsun Azərbaycan xalqına! Yaşasın Azərbaycan!”.

“Bu müharibə bütün dünyaya Azərbaycan xalqının nə qədər böyük xalq olduğunu göstərdi”

Böyük mütəfəkkir Viktor Hüqo vaxtilə yazırdı: “Əsl Liderin ömrünün yarısı Vətənə, digər yarısı da xalqa xidmət etməkdən ibarətdir”. Bu gün müstəqil Azərbaycanı güclü edən, onu sabitlik məkanına çevirən əsas amil də, məhz xalqımızın ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam və inkişaf etdirən Heydər Əliyev ideyalarına olan sonsuz sədaqətidir. Məhz elə buna görədir ki, 17 il əvvəl “Mən hər bir Azərbaycan vətəndaşının prezidenti olacağam” məramı ilə Prezident İlham Əliyevin həyatı xalqına və Vətəninə həsr olunmuş əsl lider ömrüdür. Cənab İlham Əliyev Ulu Öndərimizin “Xalq dövlət üçün yox, dövlət xalq üçün olmalıdır” fikirlərini reallığa çevirərək bir daha isbat etdi ki, O, məhz Vətəninin, xalqının rifahı üçün yaşayan Liderdir.

Prezident İlham Əliyev xalqa müraciətində də bildirib ki, biz döyüş meydanında, siyasi müstəvidə, istənilən formatda gücümüzü göstərmişik, müstəqilliyimizi göstərmişik: “Bu müharibə bütün dünyaya Azərbaycan xalqının nə qədər böyük xalq olduğunu göstərdi - yenilməz xalq, dəmir iradəli xalq, müzəffər xalq, müzəffər ordumuz. Biz xalqımızla, ordumuzla fəxr edirik”.

Bəli, 44 gün ərzində baş verən İkinci Vətən Müharibəsi Azərbaycan xalqının 30 ilə yaxın davam edən torpaq həsrətinə son qoyuldu. Prezident İlham Əliyev nəyi necə və nə zaman etməyi özünün yaxşı bildiyini bir daha nümayiş etdirdi. Və bu gün dekabrın 10-da keçiriləcək Qələbə Paradı xalqımızın birliyinin, Müzəffər Ordumuzun Gücünün, qəhrəman əsgər və zabitlərimizin öz Ali Baş Komandanı, Prezident İlham Əliyev ətrafında birliyinin dünyaya nümayişi olduğunu reallığıdır.

İqor Korotçenko: “Bax, tarix belə yaradılır!”

“Yerevanda Paşinyan və müxalifət bir-biri ilə münasibətlerini aydınlaşdırır, Bakıda möhtəşəm Qələbə paradı hazırlayırlar”. Bunu rusiyalı siyasi ekspert, “Nasionalnaya oborona” jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko “Telegram” kanalında yazıb. “Paradı dünyanın aparıcı siyasətçilərinin onluğuna daxil olan İlham Əliyev qəbul edəcək. Bax, tarix belə yaradılır!”, - Korotçenko vurğulayıb.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Çavuşoğlu: “Rusiya ermənilərin atəşkəsi pozmasının qarşısını almalıdır”

“Rusiya ilə müqavilələr imzalanıb. Digər tərəfdən, meydana atılacaq addımları ev sahibi

Azərbaycanla da müzakirə etməliyik”. SİA-nın verdiyi xəbərə görə, bunu Türkiyənin xarici işlər naziri Mevlud Çavuşoğlu 24 TV-yə müsahibəsində deyib.

O qeyd edib ki, hazırda Qarabağda müşahidə nöqtələrinə - mərkəzi və digər yerlərə nə qədər insan gələcək, ev sahibi ilə müqavilə imzalanmasına ehtiyac var və ya yoxdur kimi məsələlərlə bağlı Azərbaycanla danışıqlar aparılır: “Ən qısa zamanda bu mərkəzi quracağıq. Atəşkəsin davamlı olması üçün lazımı addımları atacağıq. Bunun tezliklə reallaşmasında fayda var. Son günlər Ermənistan tərəfindən atəşkəsin pozulması halları baş verdi. Azərbaycan onların cavabını verdi, amma burada Rusiyanın da məsuliyyəti var. Çünki üçtərəfli bəyanata əsasən, orada Rusiyanın sülhməramlı qüvvələri var. Rusiya atəşkəsin pozulmasının qarşısını almalıdır, əks təqdirdə Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev lazımı mesajı verib”.

Aysel Məmmədova

Maksim Şevçenko: “Ermənistanda bir dənə rus kəndi qalmayıb”

Maksim Şevçenko İsmayilli Rayonunun İvanovka kəndinə səfərdən sonra Youtube kanalı vasitəsilə izləyicilərinə müraciət edib. SİA xəbər verir ki, illərdir təmənnasız olaraq Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdıran rusiyalı jurnalist, blogger və siyasətçi Maksim Şevçenko öz videomüraciətində bunları söyləyib: “Rus dünyası” ifadəsinin prizmasından Azərbaycanla Ermənistanı müqayisə etsək, görürük ki, Ermənistanda bir dənə də olsun, rus kəndi qalmayıb. Oradakı malakan kəndləri dağıdılıb. Azərbaycanda isə İvanovka adlı kənd var. Mən orda oldum. Bu günlərdə öz kanalında həmin səfərimlə bağlı reportaj təqdim edəcəyəm.

Sözügədən kənddə duxobor malakanlar yaşayır. Bu xalq Azərbaycanda çox sevilir. Azərbaycandakı İvanovka kəndi kimi rus kəndlərinə Rusiyanın özündə belə rast gəlməmişəm. Orada ikimərtəbəli gözəl daş evlər var. Azərbaycanın heç bir bölgəsində kolxoz yoxdur, İvanovkada isə var. Mərum Heydər Əliyev İvanovkanın kolxoz sədri Nikitinlə dostluq edirdi, bu üzdən İvanovkanın Azərbaycan üçün nə kimi əhəmiyyət kəsb etdiyini anlayırdı.

Heydər Əliyevin şəxsi göstərişi ilə İvanovkada kolxozun qalmasına icazə verilmişdi. Mən orada oldum. Rus mənşəli yerli sakinlər mənə dedi ki, biz uzun illərdir burada yaşayıyıq, övladlarımız Azərbaycan ordusunda xidmət edir, cəbhədə döyüşür. Bir cavan duxobor noyabrın 9-u şəhid oldu, malakanlar arasında yaralananlar da var. Ümumiyyətlə, Azərbaycan orusunda xidmət edən ruslar arasında şəhid olanlar az deyil. Odur ki, Moskvadakı saxta təbliğatçıları dinləməyin. Onları dinləməyin, ay azərbaycanlılar. Onların səsi rus xalqının, Rusiyanın səsi deyil”.

Sözügədən kənddə duxobor malakanlar yaşayır. Bu xalq Azərbaycanda çox sevilir. Azərbaycandakı İvanovka kəndi kimi rus kəndlərinə Rusiyanın özündə belə rast gəlməmişəm. Orada ikimərtəbəli gözəl daş evlər var. Azərbaycanın heç bir bölgəsində kolxoz yoxdur, İvanovkada isə var. Mərum Heydər Əliyev İvanovkanın kolxoz sədri Nikitinlə dostluq edirdi, bu üzdən İvanovkanın Azərbaycan üçün nə kimi əhəmiyyət kəsb etdiyini anlayırdı.

Şuşa şəhərinə içməli su verilib

Küçük Kirs mənbəyindən sonra Zarıslı mənbəyindən suyun verilməsi ilə Şuşa şəhərinin alternativ və dayanıqlı içməli su təchizatı təmin edilib.

Şuşa şəhərinin içməli su təchizatının dayanıqlılığını təmin etmək və Küçük Kirs mənbəyindən asılılığı aradan qaldırmaq üçün Zarıslı mənbəyi və Zarıslı-Şuşa magistral kəmərinə aparılan təmir-bərpa işləri yekunlaşıb və şəhərə yeni mənbədən suyun verilməsi təmin olunub.

Nazir: Azərbaycanda rəqəmsal inkişaf və innovasiyalar hökumətin siyasi gündəmində prioritetdir

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramı və "FA International Trade Events" MMC-nin birgə təşkilatçılığı ilə "World Net Summit" adlı beynəlxalq onlayn konfrans baş tutub. Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, tədbirdə dövlət qurumları, özəl sektor, beynəlxalq təşkilatlar, xarici ölkələrdən yüksək səviyyəli dövlət nümayəndələri, nazirlər, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən xarici diplomatik korpusun nümayəndələri, habelə dünyanın ilk süni intellektli humanoid robotu "Sofiya", "Hanson Robotiks" şirkətinin yaradıcısı David Hanson, "Baykar Makina" şirkətinin texniki direktoru Səlcuk Bayraktar və digər xarici ekspertlər iştirak ediblər.

Onlayn tədbir iştirakçıları salamlayan nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Ramin Guluzadə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi nəticəsində bölgədə sülhün təmin edildiyini bildirib. Nazir qeyd edib ki, bu, Azərbaycanın işğaldan azad olunan bölgələrinin inkişafı üçün yeni imkanlar yaradır və innovasiyalar sahəsində regional əməkdaşlığı inkişaf etdirir.

R. Guluzadə müasir texnologiyaların günümüzün əsas problemlərindən biri olan koronavirusun həllində mühüm rol oynadığını, rəqəmsal texnologiyaların pandemiyanın iqtisadi və sosial nəticələrinə daha ağır olmasının qarşısını aldığını diqqətə çatdırıb. Pandemiya dövründə bu texnologiyalardan istifadəyə ehtiyacın sürətlə artdığını söyləyən nazir vurğulayıb ki, texnologiyanın gətirdiyi dəyişikliklərə də hazır olmalıyıq: "Ölkəmizdə pandemiya ilə mübarizə və onun təsirini minimuma endirmək üçün etibarlı strategiya qəbul edilib. İnformasiya texnologiyalarının geniş tətbiqi ilə yüksəkkeyfiyyətli və davamlı xidmətlər təqdim etmişik. Azərbaycanda rəqəmsal inkişaf və innovasiyalar hökumətin siyasi gündəmində prioritetdir". Nazir əlavə edib ki, ölkədə "ağıllı şəhər" hellərinin tətbiqi genişlənir. Bu fəaliyyət açıq hökumət təşəbbüslərindən biridir və 2020-2022-ci illər üçün Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planında öz əksini tapıb.

Xankəndi Bakının nəzarətinə nə vaxt keçəcək?

*Rusiyanın ictimai xadim, tarixçi
Dmitri Verxoturovun
Axar.az-a müsahibəsi:*

- Azərbaycanın qələbəsini və Ermənistanın bitmiş müharibədəki ümumi məğlubiyyətini necə qiymətləndirirsiniz?

- Fikrimcə, bu, əsas razılışmaların həyata keçirilməsi üçün bir müharibə idi. Müharibənin nəticəsi demək olar ki, Şuşa şəhəri və bəzi digər ərazilər istisna olmaqla, razılışmada nəzərdə tutulduğu kimi eyni oldu. Bəli, bu, Ermənistan üçün məğlubiyyətdir və erməni siyasi ambisiyalarına ciddi zərbədir.

- Uzun müddət dondurulmuş hesab edilən Qarabağ münaqişəsi tamamilə həll edilmiş sayıla bilərmi?

- Bəli, çox güman ki, bitib. Çətin ki, Ermənistan hərbi intiqam almağa cəhd edə, "dqr"ın taleyinə gəlincə isə, fikrimcə, onun "inkişaf istiqaməti" köklü şəkildə dəyişdi. İndi onun müəyyən bir ayrı ərazisi, tanınmamış bir "dövlət" kimi faktiki ləğvindən danışıq və gələcəkdə bütün Qarabağ bölgəsi (Xankəndi də daxil olmaqla) Azərbaycanın nəzarətinə veriləcəkdir. Lakin bu, tezliklə baş tutmayacaq və müəyyən keçid dövrü tələb edə bilər.

- Sizcə, yaxın 10 ildə bölgədə nə baş verəcək?

- Düşünürəm ki, Qarabağ erməniləri harada yaşamaq istədiklərinə qərar verməli olacaq: Azərbaycanda, Ermənistanda və ya başqa bir yerdə (məsələn, Rusiyada). Qarabağ bölgəsinin gələcək tarixi taleyi bu seçimdən asılı olaraq formalaşacaq. Prezident İlham Əliyevin də bildirdiyi kimi, Azərbaycan geri qaytarılmış ərazilərin infrastrukturunun bərpası və iqtisadi inteqrasiyası ilə məşğul olacaq.

- Ərazilərin Azərbaycanın nəzarəti altına qaytarılması və sülhməramlıların yerləşdirilməsi ilə ermənilərin Azərbaycanın mədəni və tarixi abidələrinə, o cümlədən xristian kilsələrinə vəhşicəsinə münasibətinin nəticələri aşkarlandı. Beynəlxalq ictimaiyyət buna necə reaksiya göstərməlidir?

- Qınaq yolu ilə. Hərçənd, təkə qınama çox da nəticə vermir. Bu abidələrin bərpası üçün bir proqram tələb olunacaq. Hesab edirəm ki, Azərbaycan bu sahədə beynəlxalq təşkilatların dəstəyini ala biləcək. Bərpə işləri hələ davam etdiyindən qazıntılar, abidələrin məzarlıq tədqiqatları və s. aparmaq lazımdır, çünki ikinci belə şans tezliklə ələ düşməyə bilər.

Misirli jurnalist Azərbaycan mədəniyyətinin incisi İçərişəhərdən yazıb

Misirin tanınmış jurnalisti, "Aldiplomasy" informasiya portalının baş redaktoru Əşrəf Əbu Urafə Azərbaycan mədəni irsinin incisi İçərişəhər haqqında geniş məqalə yazıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunda yerləşən Şirvanşahlar Sarayı Kompleksi və Qız qalasının iyirmi il əvvəl UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısına salınması, bu nadir tarixi məkanın Azərbaycanda dövlət səviyyəsindən qorunması barədə məlumat verilir. Əlavə edilir ki, Dünya İrs Şəhərləri Təşkilatının Cənubi Avropa və Aralıq dənizi ölkələri üzə Regional Katibliyinin "Mobillik və Mədəni irs" mövzusunda kitabçasında İçərişəhər Avropanın 13 tarixi şəhərindən biri seçilib.

Müəllif diqqətə çatdırıb ki, İçərişəhər orta əsrlərdə Azərbaycanda yüksək inkişaf etmiş şəhərsalma sənətinin olduqca qiymətli incisi olub. Onun ərazisində yerləşən Qız qalası, Şirvanşahlar sarayı kompleksi ilə bərabər qala divarları, məscidlər, karvansara, zorxana, hamam, bazar meydanı və sair obyektlər Azərbaycan memarlıq sənətinin keçdiyi ayrı-ayrı mərhələləri özündə əyani şəkildə təcəssüm etdirən misilsiz abidələrdir. Bu məkan XIX əsrdən, neft sənayesinin inkişafı ilə İçərişəhər adlanmağa başlayıb. Arxeoloji qazıntılar hələ VII əsrdən İçərişəhərdə yaşayış binaları tikildiyini göstərir. Yerli şəraitə uyğunlaşdırılmış küçələr şəbəkəsi, ərazidən əlavəyi istifadə edilməsi, əsas binaların yerləşdirilməsində dəniz amilinin nəzərə alınması İçərişəhəri şəhərsalma sənət nümunəsi kimi seçiyələndirir. Qız qalasının ətrafı orta əsrlərdə şəhərin mərkəzi olub. XVIII əsrdə Bakı xanlığının yaranması ilə əlaqədar olaraq İçərişəhərdə Xan Sarayı tikilib və yeni su kəmərləri inşa edilib.

"Putin Paşinyana "Amerika səfirliyinə qaçmasan sənə dəstəkləyəcəyik" dedi"

Qələbə paradı ümumiyyətlə müharibəni bitirir və normal münasibətlərə və inkişafa yol açır. Bakıdakı hərbi parad kəskinləşmə üçün katalizatora çevriləcək yoxsa bütün Qafqaz üçün bir fürsət pəncərəsi açacaq? Ermənistanda daxili siyasi vəziyyət necədir? Hadisələr necə inkişaf edə bilər? Pravda/Ru-nun ba. redaktoru Inna Novikovanın bütün bu və digər suallarını hərbi ekspert, Milli Müdafiə jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko cavablandır. Müsahibəni təqdim edirik. Müsahibənin əvvəlini oxuyun:

səsi arasında Ermənistan ərazisindən keçən nəqliyyat dəhlizinin də açılacağından bəhs olunur. Əslində, bu, Ermənistan üçün müharibənin sonundan etibarən bir növ iqtisadi mükafat almaq baxımından yeni reallığa inteqrasiya etməyə başlamaq üçün yaxşı bir fürsətdir.

Yenə də Ermənistanda intiqam əhvalruhiyyəsi inkişaf edərsə, hər halda bu yaxşı bir şeyə səbəb olmaz. Ermənistan iqtisadi canlanmaya diqqət yetirməlidir, vəziyyət çox çətin, əlbəttə ki, yalnız koronavirus səbəbindən deyil.

Koronavirus bəlkə bir il yarım sonra keçəcək. Yaxşı qonşuluq münasibətləri əsasında regiondakı bütün ölkələrin iqtisadiyyatının inkişafı üçün yeni imkanlardan istifadə etmək lazımdır. Çətinliklər və təhdidlər çoxdur, eyni zamanda perspektivlər də çoxdur.

- Prezidentimiz xaricdəki "dostlarımızın" köməyi ilə hakimiyyətə gələn və açıq şəkildə anti-Rusiya siyasəti yürüdü Paşinyana dəstək olduğunu bildirdi. Sizcə, bu baxımdan vəziyyət necə dəyişəcək?

- Əvvəlcə əlbətdə ki, onu "qərbli uşaqlar" irəli sürdülər, amma sonra Ermənistan xalqı özü ona səs verdi. Gəlin realist olaq. Biz yaxşı başa düşürük ki, Paşinyan bu müqaviləni imzalamadan əvvəl Putinlə kifayət qədər uzun, səmimi və qeyri-rəsmi söhbətlər etdi.

Aydın ki, Paşinyan suallar verdi: mənimlə nə olacaq, məni dəstəkləyəcəksən? ... Buna bəlkə də Vladimir Vladimiroviç ona dedi: "Nikol Vovayevich, Amerika səfirliyinə və Soros-a dəstək üçün qaçmasanız sənə dəstəkləyəcəyik".

Qapalı söhbətin belə bir xüsusiyyətini istisna edə bilmərəm. Heç olmasa, indi Ermənistanın anti-Rusiya kursunun həyata keçirilməyəcəyinə dair bəzi razılışmaların əldə edildiyi, Paşinyanın bu proseslərə bir sədd qoyacağı açıqdır.

Ermənistan indi elə bir vəziyyətdədir ki, artıq çoxvektorlu bir siyasətin həyata keçirilməsi, fikrimcə, artıq mümkün deyil. Ermənistanın milli maraqlarını nəzərə alaraq əlbəttə ki, birmənalı şəkildə Rusiyapərəst siyasət olmalıdır. Ancaq bu istiqamətlər tamamilə üst-üstə düşür. Bu baxımdan mənə elə gəlir ki, indi çox şey dəyişəcək.

Bundan sonra nə olacaq?

Eyni zamanda, Yerevandakı siyasi vəziyyətin necə inkişaf edəcəyini hələ tam anlamırıq. Nə olacaq? Bu etiraz aksiyaları səngiyəcəkmi? Hər hansı bir konstitusiya qanunlarına hörmət ediləcəkmi və s.

Bakıdakı parad Yerevanda daha çox iğtişaf üçün katalizator ola bilər. Baxmayaraq ki, bəlkə də Ermənistan başa düşəcək ki, indi ölkəsini yenidən qurmağa diqqət yetirmək lazımdır və bu, əsas vəzifə olacaqdır. Ermənistan Azərbaycanın ərazi bütövlüyü haqqını tanıdığına görə, üçtərəfli siyasi müqavilənin imzalanmasından bu yana keçən 1 aydan çox vaxtda o, bütün öhdəliklərini yerinə yetirdi. Anladığım qədərki ilə Rusiyanın da şəxsən Ermənistan və Paşinyanla bağlı qarşılıqlı öhdəlikləri var, heç olmasa onun dərhal istefası tezisini tətikləməyəcəyik.

Tərcümə: Elçin Bayramlı

<https://sia.az/az/news/politics/843006.html>

- İqor, sizcə Rusiya Federasiyasının Prezidenti niyə Bakıdakı paradı deyildi, dəvət edildi, ya yox?

- Düşünürəm ki, Bakıda çox pragmatik siyasətçilər var. Putin açıq şəkildə olmasa da, Azərbaycana rəğbət bəsləyir, həmçinin, Türkiyə və Azərbaycanla bağlı açıqlamaları yaxşıdır. O, diplomatdır və prezidentimiz bərabər məsafə saxlayır. Və bütövlükdə Rusiyanın mövqeyi bərabər məsafədə idi. Biz nə Azərbaycanı, nə də Ermənistanı dəstəkləmədik. Ermənistanı kömək etsək də, bunun üçün mübarizə aparmadıq. Bütün öhdəliklər yerinə yetirilmişdir. Düşünürəm ki, Vladimir Vladimiroviç onsuz da parada getməzdi. Azərbaycan rəhbərliyi yaxşı bilir ki, bu halda Putini Bakıdakı parada dəvət etmək, yumşaq desək, vəziyyəti düzəltməyə kömək etməyəcək.

Axı sülhməramlılarımız bölgədədirlər, fəal şəkildə humanitar yardım göstərirlər, məktəbləri, xəstəxanalarını bərpa edirlər, səhra xəstəxanası yerləşdirilib, qaçqınlara yardım göstərmək üçün humanitar cavab mərkəzi yaradılıb. İnsani komponent vacibdir. Əsir mübadiləsi vacibdir, bu proses davam etdirilməlidir. Buna görə də, Rusiyanın belə bərabər məsafəli mövqeyi, əlbəttə ki, ən optimaldır.

Parad nöqtəsi bir fürsət pəncərəsi açır

Bəlkə də hərbi qarşıdurmaya son qoyulduqdan və hərbi paradın sonra Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşması üçün də bir fürsət pəncərəsi açıla bilər. Ən azı, Ermənistan parlamentindəki Müdafiə Komitəsinin sədri Azərbaycanla diplomatik münasibətlər qurmağın lehinə danışdı, bu olduqca gözənilməzdir.

Parad nöqtə qoydu. Bundan əlavə- əsir mübadiləsi və yeni bir fürsət pəncərəsi yaranıb. Bu pəncərəni kimin necə istifadə edəcəyi burada çox vacibdir. Hər şey, müharibə də daxil olmaqla, gec-tez bitir.

Ermənistan üçün imkanlar

İndi bundan sonra nə olacağı da çox vacibdir. Azərbaycan necə olacaq? Ermənistan necə olacaq? Humanitar layihələr həyata keçiriləcəkmi? Yalnız onsuz da təkə Rusiya sülhməramlılarının nəzarəti altında fəaliyyət göstərən Laçın dəhlizinin deyil, Naxçıvan və Azərbaycanın əsas his-

Dünyanın ən islahatçı on ölkəsindən biri - AZƏRBAYCAN

Dünya Bankı Qrupunun mühüm nəşrlərindən hesab edilən "Doing Business" hesabatında qeyd alınmış məlumat uyğunsuzluqları ilə bağlı Dünya Bankının Daxili Auditı tərəfindən aparılmış müstəqil araşdırmanın nəticələri elan edilib. İqtisadi islahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzindən SİA-ya verilən məlumata görə, aparılmış müstəqil araşdırmanın nəticəsində Azərbaycanın "Doing Business 2020" hesabatında mövqeyi 6 pillə yaxşılaşdırılıb, Azərbaycan bir daha dünyanın "Ən islahatçı on ölkəsi" sırasına daxil olub.

Xatırladaq ki, 27 avqust 2020-ci il tarixində Dünya Bankı tərəfindən yayımlanmış press-relizdə bildirilib ki, bir sıra üzv ölkələrin "Doing Business" hesabatındakı məlumatlarının Bankın daxilində emal edilməsi prosesində uyğunsuzluqlar aşkarlanıb, bu uyğunsuzluqların mahiyyətinin müəyyən edilməsi istiqamətində müstəqil araşdırma aparılacağı qeyd edilib. Dünya Bankının 16 dekabr 2020-ci il tarixli press-relizində qeyd edilir ki, Dünya Bankının Daxili Audit strukturları tərəfindən 2016, 2017, 2018, 2019 və 2020-ci illər üzrə məlumatların müfəssəl diaqnostikası aparılmış, ölkələrin reytinglərinin bu dəyişikliklərin hesabatın metodologiyaları ilə uyğunluğu bir daha nəzərdən keçirilmiş və nəticədə ölkələrin göstəriciləri ilə bağlı məlumatlar yenilənib.

Müvafiq araşdırmalar nəticəsində Azərbaycanda 3 istiqamətdə aparılmış islahatların ("elektrik təchizatı şəbəkələrinə qoşulma, "müqavilələrin icrası", "sərhəddə ticarət" indikatorları üzrə) "Doing Business 2020" hesabatında lazımınca qiymətləndirilmədiyi və daha az balla qiymətləndirildiyi məlum olmuşdur. Qeyd edək ki, müvafiq diaqnostik qiymətləndirmə 4 ölkəni - Azərbaycan, Səudiyyə Ərəbistanı, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Çini əhatə edib.

Qeyd edək ki, müvafiq düzəlişlərdən sonra "Doing Business 2020" hesabatında Azərbaycanın əldə etdiyi bal 76,7 baldan 78,5 bala qədər artırılıb. Bununla da, ölkənin global reyting sıralamasında mövqeyi 191 ölkə arasında 34-dən 28-ə yüksəlmişdir. Bu mövqə irəliləməsi nəticəsində Azərbaycan Dünya Bankı tərəfindən yenidən "dünyanın ən islahatçı on ölkəsindən biri" kimi qiymətləndirilib. Xatırladaq ki, "Doing Business 2019" hesabatında da Azərbaycan "dünyanın ən islahatçı on ölkəsindən biri" kimi qiymətləndirilmişdi. Aparılmış müstəqil audit yoxlama-

larının nəticəsi olaraq, Azərbaycanın reytinginin 3 göstərici üzrə yenilənməsi haqda ətraflı məlumat press relizə əlavədə qeyd edilib.

Azərbaycanın Dünya Bankı ilə sıx əməkdaşlığının 28 illik tarixi vardır. Dünyanın mühüm inkişaf institutu olan Dünya Bankı ölkəmizdə həyata keçirilən geniş miqyaslı islahatlara daim dəstək verib.

"Doing Business" hesabatında qeyd alınmış məqamlarla bağlı müstəqil araşdırma Dünya Bankının yüksək peşəkarlığını göstərməklə yanaşı, Azərbaycanın Dünya Bankı, istərsə də digər tərəfdaşları ilə münasibətlərində dürüstlüyün ən mühüm dəyər olduğunu bir daha sübut edib.

Azərbaycanın "Doing Business" hesabatındakı reytinginin 3 göstərici üzrə yenilənməsi haqda ətraflı məlumat:

1. "Elektrik təchizatı şəbəkələrinə qoşulma" indikatoru üzrə

Bu indikator vasitəsi ilə elektrik təchizatı şəbəkələrinə qoşulma üzrə ərizələr, elektrik enerjisi müəssisələri ilə müqavilələr, elektrik paylayıcı şirkətlər və digər agentliklər tərəfindən bütün zəruri yoxlamalar və icazələr, habelə xarici və yekun qoşulma işləri və s. üzrə islahatların aparılması ölçülür. Müvafiq istiqamətdə coğrafi informasiya sisteminin kommunal sistemdə tətbiqi islahatı sahəvi yoxlamaların aparılması zərurətini aradan qaldırmış və müvafiq sənədləşmələrin aparılması müddətinin azalmasına səbəb olub. Xüsusilə, texniki şərtlər üçün sahəvi müayinələrin aparılması proseduru ləğv edilmiş və texniki şərtlərin qəbul edilməsinə olan müddət azaldılıb. Beləliklə, hesabatda texniki şərtlərin və elektrik sistemlərinə qoşulmanın bir paketdə cəmlənməsi nəticəsində elektrikə qoşulma üzrə prosedurların sayının

5-ə, müddətin isə 32 günə kimi azaldığı öz əksini tapıb. Qeyd edək ki, müvafiq göstəricilər daha öncə hesabatda, müvafiq olaraq, 7 və 41 gün kimi əks olunub.

2. Müqavilələrin icrası indikatoru üzrə

"Doing Business" hesabatı "Hüquqi proseslərinin keyfiyyəti indeksi" vasitəsi ilə hər bir ölkənin öz məhkəmə sisteminə aşağıdakı dörd sahə üzrə yaxşı təcrübələri tətbiq edib-etmədiyini müəyyən edir: məhkəmə strukturu və pro-

sesləri, məhkəmə işinin idarə edilməsi, avtomatlaşdırılmış məhkəmə sistemi və mübahisələrin alternativ qaydada həlli. Müvafiq sub-indikator üzrə aparılmış diaqnostik yoxlamalar nəticəsində Azərbaycanın göstəricisi 6,5 baldan 10,5 bala kimi artırılmışdır. Bununla da, ölkədə məhkəmə proseslərinin təyini, hakimlər və vəkillər üçün elektron menecment sisteminin tətbiqi kimi bir sıra mühüm islahatların aparılması Dünya Bankı tərəfindən təsdiq olunub.

3. Sərhəddə ticarət

"Doing Business 2020" hesabatında Azərbaycanın mövqeyi üzrə yenilənmiş qiymətləndirmə

İndikatorlar	Daha öncə nəşr olunmuş hesabat üzrə mövqə	Müvafiq düzəlişdən sonra yekun göstərici
Elektrik təchizatı şəbəkələrinə qoşulma		
- prosedurların sayı	7	5
- müddət (günlər)	41	32
Müqavilələrin icrası		
- hüquqi proseslərinin keyfiyyəti indeksi	8	10,5
Sərhəddə ticarət		
- ixraca sərf olunan müddət: sərhəd prosedurları (saat)	17	12
- idxala sərf olunan müddət: sərhəd prosedurları (saat)	14	4
- ixraca sərf olunan müddət: sənədləşmə prosedurları (saat)	33	28,5
- idxala sərf olunan müddət: sənədləşmə prosedurları (saat)	33	26
- ixraca sərf olunan məbləğ: sənədləşmə prosedurları (ABŞ dolları)	250	150

indikatoru üzrə

"Doing Business" hesabatı ixrac və idxal olunan məhsulların daşınma prosesi ilə bağlı vaxt və xərcləri qeydə alır, mal partiyasının ümumi idxal və ixrac prosesində üç prosedur qrupu (sənədlərlə bağlı tələblərə əmələmə, sərhəddə tələblərə əmələmə və yüklərin ölkədaxili daşınması) ilə bağlı vaxt və xərcləri qiymətləndirir. Sərhəddə ticarətin asanlıq baxımından ölkələrin reytingi onların sərhəddə ticarət indikatoru üzrə ballarının sıralanması əsasında müəyyən edilir. Müvafiq indikator üzrə audit qrupu tərəfindən aparılmış araşdırmalar nəticəsində "ixraca sərf olunan müddət: sərhəd prosedurları (saat)" sub-indikatoru üzrə müddətin 12, "idxala sərf olunan müddət: sərhəd prosedurları (saat)" sub-indikatoru üzrə müddətin 4, "ixraca sərf olunan müddət: sənədləşmə prosedurları (saat)" sub-indikatoru üzrə müddətin 28,5, "idxala sərf olunan müddət: sənədləşmə prosedurları (saat)" sub-indikatoru üzrə müddətin 26 saat, "ixraca sərf olunan məbləğ: sənədləşmə prosedurları (ABŞ dolları)" sub-indikatoru üzrə xərcin 150 ABŞ dolları kimi olması təsbit olunub.

Qeyd edək ki, müvafiq sub-indikatorlar üzrə göstəricilər daha öncə hesabatda 17, 14, 33, 33 saat və 250 ABŞ dolları kimi qiymətləndirilmişdi.

Beləliklə, Dünya Bankı tərəfindən aparılmış yeni qiymətləndirmə ölkədə "sərhəddə ticarət" prosedurlarında idxal deklarasiyası, ixrac gömrük sənədləşmələrinin sadələşməsi üzrə mühüm islahatların aparılmasını bir daha təsdiq edib.

Dünya Bankının aidiyyəti daxili nəzarət qurumları ölkələrin hesabatdakı mövqeyinə və işgüzar imicinə xələl gətirmiş bu uyğunsuzluqlara yol vermiş bankın məsul şəxsləri barədə Bankın Biznes Etikası qaydalarına uyğun inzibati tədbirlər görəcək.

“Dağlıq Qarabağa qayıdış”

İsveçrənin “RSI” teleradiosu Ağdamdan və Füzulidən hazırladığı reportajda erməni vəhşiliklərindən bəhs edir

10 - 11 DICEMBRE 2020
Fuzuli e Agdam,
Karabakh

İsveçrənin italyandilli “RSI” teleradiosunda “Dağlıq Qarabağa qayıdış” adlı reportaj yayımlanıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş Ağdam və Füzuli rayonlarına səfər edən telekanalın əməkdaşı Filippo Çiçu tərəfindən hazırlanmış reportajda dağıdılmış yaşayış məntəqələri nümayiş olunur. Jurnalist Ağdam və Füzuli şəhərlərinin “ruhlar məkanı”na çevrildiyini diqqətə çatdırır.

Reportajda 30 il bundan əvvəl bu ərazilərdən didərgin salınmış azərbaycanlıların tədricən öz torpaqlarına qayıdışından bəhs olunur. Həmçinin sentyabr ayından noyabr ayınadək davam edən 44 günlük müharibədən söhbət açılır.

Reportajda ötən əsrin 90-cı illərində Ermənistanın Qarabağa nəzarəti ələ keçirərək, əhalisi azərbaycanlılardan ibarət olan şəhər və kəndlərin sakinlərini qovduğu və həmin ərazilərdə hərbi postlar qurduğu bildirilir. Qeyd edilir ki, 30 illik işğal zamanı “ruhlar məkanı”na çevrilmiş bu ərazilərdə tərk edilmiş və dağıdılmış evlərin arasında özünə mövqə seçən erməni hərbiçiləri burada müdafiə istehkamları qurublar. 1990-cı illərdən bəri heç də sakitləşməyən münaqişə bu ilin sentyabr ayında yenidən alovlanıb və Azərbaycan işğal altındakı ərazilərini azad edib.

Diqqətə çatdırılır ki, ötən əsrin 90-cı illərində qovulmuş azərbaycanlı köçkünlər təxminən 30 ildən sonra öz torpaqlarına geri qayıda bilərlər. Lakin burada onları dağıntılar və minalanmış ərazilər gözləyir. Həmin minalanmış ərazilər isə hazırda Azərbaycan əsgərləri tərəfindən təmizlənir.

Cənubi Koreya qəzeti Bakıdakı Zəfər paradından yazır

Cənubi Koreyanın “Naewoeilbo” gündəlik qəzetində “Azərbaycan Qarabağ qələbəsini hərbi paradla qeyd edir” başlıqlı məqalə dərc olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, qəzetin Koreya və ingilis dillərindəki versiyalarında olan məqalədə dekabrın

10-da Bakıda Azadlıq meydanında keçirilmiş paradın Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazisi olan Qarabağda 44 gün davam etmiş müharibədə Ermənistan üzərində qazanılan qələbəyə həsr olunduğu bildirilib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın, iki ölkənin yüksək vəzifəli rəsmilərinin iştirak etdikləri paradla 2-ci Qarabağ savaşında qələbəni təmin edən qoşun növlərinin və hərbi texnikanın təntənəli keçidi olub.

Nəşr Prezident İlham Əliyevin paradada çıxışında söylədiyi “Azərbaycan 44 gün ərzində parlaq qələbə qazanaraq Ermənistanı məğlub etdi, işğala son qoydu. Bu 44 günün hər günü bizim şanlı tariximizdir” fikrinə yer verib. Bundan başqa, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Türkiyə və Azərbaycanın kürək-kürəyə verdikcə çətinliklərin öhdəsindən gəlməyə, uğurdan-uğura çatmağa davam edəcəkləri barədə fikirləri də məqalədə əksini tapıb.

Bildirilib ki, parad zamanı Xəzər dənizi sahilindəki iri Azadlıq meydanında 3000 nəfərdən artıq şəxsi heyətin, 150-dək hərbi texnikanın, o cümlədən müasir hərbi texnikanın, raket və artilleriya qurğularının, hava hücumundan müdafiə sistemlərinin, eləcə də dənizdə hərbi gəmi və katerlərin nümayişi olub. Paradda, həmçinin 6 həftəlik müharibə zamanı Azərbaycan Ordusunun darmadağın etdiyi, düşməndən ələ keçirdiyi hərbi qənimətlərin bir qismi də nümayiş etdirilib.

Qeyd olunub ki, 2-ci Qarabağ müharibəsində Azərbaycan Ordusu düşməndən xeyli sayda texnika, silah-sursat ələ keçirib, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri “Dəmir yumruq” adlı əməliyyatın gedişində 300-dən çox yaşayış məntəqəsini düşməndən azad edib. Noyabrın 8-də Şuşanın, ertəsi gün isə 70-dən çox kəndin azad edilməsindən sonra Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan liderləri tam atəşkəs barədə bəyanat imzalayıblar. Həmin sənədə əsasən, Ermənistanın işğalı altında olan Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonları döyüşsüz Azərbaycan qaytarılıb.

“FOX News” kanalının radio proqramında Azərbaycanın Ermənistan üzərində qazandığı qələbədən danışılıb

Məşhur “FOX News” kanalının radio proqramında Azərbaycanın ABŞ-dakı səfiri Elin Süleymanovla müsahibə yayımlanıb. Müsahibədə səfir Ermənistanın təxribatına qarşı Azərbaycanın uğurlu əks-hücumundan bəhs edib, Ermənistan tərəfindən 30 ilə yaxın idi ki, işğal olunmuş ərazilərini geri qaytardığını bildirib. O qeyd edib ki, əməliyyat Azərbaycanın beynəlxalq tanınmış sərhədləri daxilində baş verib və Azərbaycanın Ermənistan ərazisində heç bir hərbi məqsədləri yoxdur. Ərazilərin işğaldan azad edilməsi ilə həm də BMT Təhlükəsizlik Şurasının işğalçı qüvvələrin Azərbaycan ərazisindən çıxarılmasını tələb edən 4 qətnaməsinin Azərbaycan tərəfindən yerinə yetirildiyini diqqətə çatdırıb. Hazırda Ermənistanın işğalı nəticəsində tamamilə dağıdılmış həmin ərazilərin dirçəldilməsi, məcburi köçkünlərin geri qaytarılması istiqamətində işlərin aparıldığını qeyd edib. Səfir Azərbaycanla Ermənistan arasında iqtisadi və sosial əməkdaşlığın qurulması, ümumilikdə regionun dirçəlməsinə ümid etdiyini bildirib. Belə ki, ölkələrimizin tərəfləri, o cümlədən Qərbi dövlətləri əsas diqqəti regionda xalqlarımızın sülh və əmin-amanlıq münasibətlərinin yaradılmasına və davamlı sülh istiqamətində sözlərə dəstək verilməsinə yönəltməlidir. Ekstremist ideologiyaların, irqçi, separatçı, dindən sui-istifadə edən fikirlərin regionumuzun inkişafına heç bir faydası olmayacaq. Jurnalistin Azərbaycan ərazisində ermənilərin mövcudluğu ilə bağlı sualına cavab olaraq səfir bildirib ki, çoxmillətli dövlət olan Azərbaycanda müxtəlif xalqların nümayəndələri hər zaman öz mədəni azadlıqlarından sərbəst şəkildə istifadə edə bilərlər. Ölkəmiz və cəmiyyətimiz öz müxtəlifliyi və tolerantlığı ilə fəxr edir.

Səfir jurnalistin “Human Rights Watch” beynəlxalq təşkilatının münaqişə ilə bağlı dərc etdiyi hesabatlarla da münasibət bildirib. Azərbaycan hərbi qüvvələrinin guya Şuşa şəhərində ermənilərə məxsus kilsəni atəşə tutması ilə bağlı iddiaya cavab verən səfir qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidentinin də qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan Ordusu heç bir zaman kilsələri hədəf almayıb. Kilsənin təsadüf və ya kənardan baş verən partlayış nəticəsində zədələnmə bil-mək ehtimalını qeyd edən səfir burada heç bir insan tələfatının olmadığını da diqqətə çatdırıb. Əksinə, ehtimal təşkilat tərəfindən də işıqlandırıldığı kimi, Ermənistanın Azərbaycanın mülki şəxslər yaşayan ərazilərinə hücumu zamanı kasetli hərbi sursatlardan istifadə etməsi və onlarla günahsız insanın həlak olmasına diqqət çəkib.

Müsahibənin tam versiyası ilə <https://omny.fm/shows/the-fox-news-rundown-1/evening-edition-new-violence-breaks-armenia-azerba> internet səhifəsində tanış olmaq mümkündür.

AZƏRTAC-ın Vaşinqton bürosu

Qalib Xalq, Qətiyyətli Sərkərdə, Müzəffər Ordu

Tarixi və şanlı Zəfər - dəmir iradənin, yenilməz qətiyyətin, monolit birliyin və Ordumuzun qələbə əzminin nəticəsidir

Bu zəfər tarixi zəfərdir. Azərbaycan xalqı bu günü 30 ilə yaxın müddət ərzində gözləyirdi, 30 ilə yaxın müddət ərzində Ali Baş Komandanın əmrini gözləyirdi. Azərbaycan xalqı öz böyüklüyünü göstərdi, yüksək mənəvi ruhunu göstərdi. Bu Qələbənin səbəbkarı da Azərbaycan xalqıdır. Biz birlik, iradə, əzmkarlıq, milli ruh göstərərək tarixi missiyamızı yerinə yetirdik.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev

Bütöv torpaq bütöv candır, bu can Azərbaycandır. Qırxdörd günlük Vətən müharibəsinin leytmotivi də məhz bu amal oldu.

Son 50 ilin müharibələr tarixinə fikir versək görürük ki, başlanılan bir çox hərbi əməliyyatlar münafiqşələrin sonlanmasına deyil, daha da alovlanmasına gətirib çıxarıb. Amma cəmi 44 gün davam edən Vətən müharibəsi nəinki ərazilərimizin azad edilməsinə, eyni zamanda, işğalçılığa son qoyulmasına, eləcə də 30 ilə yaxın davam edən münafiqşenin həllinə gətirib çıxarıb. Bu baxımdan Azərbaycan xalqının bu qələbəsi fəvqəladə tarixi əhəmiyyətə malikdir. Bunu təkcə dostlarımız deyil, hətta bizim uğurlarımıza qısqanclıqla yanaşanlar da itiraf edirlər.

İşğalçı Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatlarına cavab olaraq Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə başlayan, 44 gün davam edən və Azərbaycanın tam Qələbəsi ilə nəticələnən Vətən müharibəsinin əhəmiyyəti, mahiyyəti və nəticələri uzun illər təhlil ediləcək, bu Qələbənin şanına dastanlar, romanlar və elmi əsərlər yazılacaq.

Buna da tam haqqımız var. Azərbaycan xalqının birliyi, Müzəffər Ali Baş Komandanın dəmir iradəsi, sarsılmaz qətiyyəti, Şanlı Ordumuzun qüdrəti və qəlbi Vətən eşqi ilə dolub-daşan hərbiçilərin, eləcə də hər bir azərbaycanlının monolit birliyi sayəsində Azərbaycan xalqı zəfər qazandı.

Tarixi Qələbəmizdən danışarkən bir sıra aspektləri, bir sıra mühüm amilləri nəzərdən qaçıрмаq olmaz. Qələbəmizin tarixi əhəmiyyəti və xalqımızın taleyində böyük rolu bütün bu şanlı Zəfərin nəticələri bütün istiqamətlər üzrə təbii olaraq araşdırılacaq, təhlil ediləcək. Eyni zamanda, əminliklə qeyd etmək istəyirəm ki, bu Qələbə ölkəmizin gələcək inkişafına, daha da qüdrətlənməsinə, çiçəklənməsinə, vətəndaşlarımızın rifah halının daha da yüksəlməsinə də əvəzsiz töhfələr verəcəkdir.

Münafiqşə başlayan gündən gədən prosesləri daim diqqətlə izləyən, gücü-imkanı daxilində bu proseslərdə iştirak edən bir hərbiçiyə, bir vətəndaş olaraq bu Qələbəmizi səciyyələndirən bir neçə məqam və amillər barədə qısa da olsa öz fikirlərimi oxucularla paylaşmaq istə-

həllini tapmaması dözülməz və yol verilmez idi. Bu cür vəziyyətə biganə qala bilməyən dövlətimizin, ölkə başçısının, bu haqq savaşında bizə dəstək verənlərin və döyüşlərə yollananların yeganə amalı, arzusu da məhz tarixi ədalətin bərqərar olması və respublikamızın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi idi. Qırxdörd günlük Vətən müharibəsində Zəfərimiz sözün həqiqi mənasında tarixi ədalətin bərpasıdır.

yüksək intellektual səviyyəsini, dərrakəsini xüsusi qürurla, fəxrle qeyd etmək istədim. Çünki məhz onun bu müsbət keyfiyyətləri xalqımızın, dövlətimizin başçısının, Prezidentimizin, Müzəffər Ali Baş Komandanımızın, Şanlı Ordumuzun, eləcə də dünyada yaşayan hər bir azərbaycanlının Qələbə, Zəfər sevinci yaşamasının əsas amillərindən oldu.

Vətən müharibəsində Böyük

tan Azərbaycan Ordusu ərəşəyə gəlib. Keyfiyyətli təşkil edilən, səmərəli keçirilən təlimlərdə təcübə toplayan, peşəkərligini yüksəldən müasir Ordu, döyüş əməliyyatlarının səriştəli, düzgün, eyni zamanda, hərbin bütün qanunlarına uyğun olaraq planlaşdırılması, həyata keçirilməsi və hərtərəfli, planlı şəkildə hazırlıq ölkəmizin döyüş meydanında qələbə qazanmasını səciyyələndirən faktorlardır. Məhz sadələşdirdiyimiz bu müsbət xüsusiyyətlərin nəticəsi olaraq düşmənin illərlə yaratdığı "məğlubedilməz ordu" mifi 44 gün ərzində bütün dünyanın gözü qarşısında fiaskoya uğradı. Vətən müharibəsinin ilk günlərindən taktiki üstünlüyü ələ alan Azərbaycan Ordusunun qəlbi vətən eşqi ilə döyünən şəxsi heyəti hər gün yaşayış məntəqələrimizi, strateji yüksəklikləri azad etməklə daha bir uğura, yeni qələbəyə imza atmaqla növbəti günlərdə düşmənin üzərində tam üstünlüyə nail oldu. Bununla da şanlı Ordumuz Zəfər Gününün sevincini yaşamağı və haqq-ədələtin bərpasını bizlərə nəşib etdi. Bacarıqlı, təcübəli komandanlıq altında idarə edilən döyüşlərə atılan cəsur hərbiçilərimiz düşmənin illərlə hazırladığı eşelonlaşdırılmış müdafiə xəttini qısa müddətdə yarıaraq irəliləməyə başladı. Döyüş meydanından vahimə içində qaçan düşmənin yüzlərlə müxtəlif döyüş texnikası, silah-sursatı məhv edildi və qənimət kimi ələ keçirildi. Həm canlı qüvvə, həm də döyüş texnikası sardan böyük itkilərə məruz qalan Ermənistan ordusu darmadağın edildi və "Dəmir yumruq" əməliyyatı Azərbaycanın Şanlı Qələbəsi ilə başa çatdı.

Vətən müharibəsinin nəticələrini qiymətləndirərkən qonşu dövlətlər, tərəfdaş olduğumuz, əməkdaşlıq etdiyimiz ölkələrlə səmimi, dostluq və qarşılıqlı maraqları təmin edən münasibətlər quran, eləcə də respublikamızda davamlı inkişafı təmin edən optimal siyasi hakimiyyət sisteminin fəaliyyəti sayəsində dövlətimizin nail olduğu güclü, çoxşaxəli iqtisadi inkişafı və iqtisadi qüdrəti də həlledici faktorlardan biri kim qeyd etmək lazımdır. Azərbaycan Ordusunun ən yüksək texnologiyalara məxsus hərbi texnikalarla silahlanması və ölkəmizin də inkişaf etmiş hərbi-sənaye kompleksinə malik olması zamanın reallığıdır. Eyni zamanda, son illər ərzində ordunun texniki təchizatında da genişmiqyaslı dəyişikliklər baş verib, ən müasir silah sistemləri alınaraq silahlanmaya qəbul edilib. Artıq heç kimə sirr deyil ki, Azərbaycan Ordusu həm hərbi potensialına, həm də döyüş qabiliyyətinə görə bu gün nəinki bölgədə, dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır. Son illərdə isə ordu quruculuğunda əhəmiyyətli islahatlar həyata keçirilib, bu məsələ ilə bağlı dövlət başçısı tərəfindən tələyüklü addımlar atılıb ki, bu-

dim.

Əvvəla onu qeyd etməliyəm, elə bir görüş, səfər, forum, toplantı olmadı ki, Prezidentimiz Qarabağ münafiqşəsindən söz açmasın, diqqəti bu münafiqşəyə yönəltməsin, bu münafiqşenin həllinə ədalətlə yanaşmanı tələb etməsin. Dövlətimizin başçısı da dəfələrlə qeyd etmişdi ki, bizim yeganə məqsədimiz haqq-ədələtin bərqərar olması, işğalçının torpaqlarımızdan çıxarılması və bir milyona yaxın qaçqın və məcburi köçkünün doğma yurduvalarına qayıtmasıdır. Bütün haqsızlıqlara, ikili standartlarla yanaşmaya baxmayaraq, Vətən müharibəsinin ədalətli xarakteri danılmazdır. Çünki bütün beynəlxalq normalarda, hüquqi sənədlərdə Azərbaycan ərazilərinin işğal olunması və bu məsələnin respublikamızın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsi öz əksini tapıb. Lakin bu danışıqlar, sülh yolu ilə məsələ öz həllini tapmadığından xalq özü bu məsələnin həllinə nail olmalı idi. Düşmənin qeyri-konstruktiv, təxribatçı davranışları məsələnin hərbi yolla həllinin qaçılmaz olduğunu ön plana çəkirdi. Bu münafiqşenin uzadılması, ədalətli şəkildə

Böyük Qələbənin əhəmiyyətindən danışarkən ilk və xüsusi olaraq onu qeyd etməliyəm ki, Kürəkçay müqaviləsindən keçən son 200 illik tariximizdə Prezident İlham Əliyev yeganə şəxsiyyət, ilk liderdir ki, itirilmiş, düşmən tərəfindən işğal olunmuş ərazilərin azad edilməsinə və Xalqa qaytarılmasına nail oldu. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin yenilməz qətiyyəti, dəmir iradəsi, yeritdiyi güclü daxili və xarici siyasət, Prezident kimi 17 illik fəaliyyəti dövründə qəbul etdiyi qərarlar, atdığı addımlar, sərgilədiyi diplomatik gedişlər qazandıığımız qələbənin baş tutmasında ən önəmli amil olub. Qələbəmizi istəməyən, uğurlarımıza qısqanclıqla yanaşan, düşmən mövqedə olan və düşməne, işğalçılara açıq-aşkar dəstək verən bu qədər qüvvə qarşısında mətin iradə, yenilməz qətiyyət, dönməzlik nümayiş etdirən, Dövlətimizin, Xalqımızın maraqlarının müdafiəsindən bir addım da geri çəkilməyən Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrimizin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin diplomatik uğurlarını, siyasi müstəqilliyini, şəxsi qəhrəmanlığını, mətinliyini,

Qələbəmizdən yazarkən qeyd edilməsi vacib olan amillərdən biri də ulu öndər Heydər Əliyevin təməlini qoyduğu ordu quruculuğu siyasətinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən yeni dövrün tələbləri səviyyəsində inamla, uğurla davam edilməsidir. Prezident İlham Əliyevin son illərdə qəbul etdiyi qərarlar, atdığı inamlı addımlar qüdrətli ordu yaratmaq istiqamətində gərəklən bütün zəruri tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin edib. Dövlət başçısı tərəfindən prioritet elan edilən ordu quruculuğu sayəsində ərəşəyə gələn nizami Azərbaycan Ordusu dövlətçiliyimizin qarantı olmaqla yanaşı, ölkəmizin dünya miqyasında maraq və mənafeyinə, milli təhlükəsizliyinin lazımı səviyyədə qorunmasını, həmçinin müstəqil siyasət yeritməsini təmin etməyə imkan yaradıb. Həmçinin qeyd etmək lazımdır ki, Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində maddi-sosial və texniki cəhətdən hərtərəfli təchiz olunan, ən müasir silahlarla silahlanmış, dünyanın 50 ən güclü ordularında sırasına özünə layiqli yer tu-

Qalib Xalq, Qətiyyətli Sərkərdə, Müzəffər Ordu

Tarixi və şanlı Zəfər - dəmir iradənin, yenilməz qətiyyətin, monolit birliyin və Ordumuzun qələbə əzminin nəticəsidir

nun da müsbət nəticələrini 44 günlük Vətən müharibəsində real şəraitdə gördük, şahid olduq. Hamıya məlumdur ki, bütün bu sadələşmələri güclü iqtisadiyyat, dayanıqlı inkişaf və böyük maliyyə resursları olmadan təsəvvür edilə və həyata keçirilə bilməz.

Ancaq bu da danılmaz faktır ki, Ordu nə qədər güclü, müasir, dəqiq və böyük daşıyıcı gücə malik silahlarla silahlandırsa da döyüş meydanında sön sözün deyən yenə də insan faktoru, döyüşə atılan insanların Vətən sevgisi və inandığı amal uğrunda gözünü qırpmadan canından keçməyə hazır olmasıdır. Bu mənada Vətən müharibəsində Zəfər qazanmağımızda böyük rol olan amillərdən biri də Azərbaycan əsgər və zabitlərinin peşəkərliliyi, yüksək mənəvi keyfiyyətləri, cəsurluğu, vətənpərvərliyi, inamı, şəxsi rəşadətliyi, qələbə əzmi, döyüş əhval-ruhiyyəsidir. Sözün həqiqi mənasında döyüş meydanında yeni tarix yazan Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçularının göstərdiyi qəhrəmanlıq, şəxsi rəşadət, igidlik, qanı və canı bahasına bu qələbənin əldə olunmasını təmin etməsi hər birimizə qürurverici anlar yaşatdı, qəlbimizi fərəhlə doldurdu.

Bu Şanlı Qələbənin daha bir xüsusiyyəti odur ki, Xalq öz Ordusunun Komandanını, Prezidentini daha da yaxından tanıdı, Müzəffər Ali Baş Komandan isə xalqın böyüklüyünün və gözəl xüsusiyyətlərinin bir daha şahidi oldu. Xalq dövlətimizin başçısının necə iradəli, qətiyyətli, əzmkar, verdiyi sözü tutan şəxsiyyət olduğuna bir daha əmin olmaqla yanaşı, onun ən yüksək keyfiyyətlərə məxsus vətəndaş, vətənpərvər Ali Baş Komandan, Xalqımızın, Ordumuzun hər qələbəsinə bütün səmimiyyəti ilə ürəkdən sevinən, bu qələbələrini böyük coşqu ilə alqışlayan necə sadə bir insan olduğunun da şahidi oldu.

Müzəffər Ali Baş Komandan isə dar gündə, çətin anda dünya-

nın harasında olmasından asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlının həmrəyliyinə, mənfur düşməne qarşı vuruşmaqda əzmkar, qəhrəman olmağı bacaran, ümumi amal və mənafe naminə öz şəxsi mənafeyini, canını, malını qurban verməyi bacaran, eyni zamanda, ölkəmizin azadlığı, ərazi bütövlüyü naminə umu-küsünü, inciklikləri, siyasi ambisiyaları bir kənara qoyaraq dəmir bir yumruq olaraq dövlət başçısının ətrafında birləşməyi bacaran bir Xalq olduğuna bir daha əmin oldu. Qüdrətli xalqına arxalanan Müzəffər Ali Baş Komandan isə qələbə naminə əlindən gələni inamla etdi, əzmlə, qətiyyətlə davrandı, bütün siyasi-diplomatik təzyiqlərə mətinliklə duruş getirdi, qalib Sərkərdə oldu və xalqın etimadına sevgisinə, dəstəyinə layiq olduğunu bir daha sübut etdi. Tarixi Qələbəmizin əldə olunmasında və Qarabağın işğalçılardan azad edilməsində bu amilin də əvəzsiz rolu oldu.

Qələbəmizdən söhbət açarkən Türk xalqının, Türkiyə dövlətinin və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın mənəvi, siyasi, diplomatik dəstəyini də xüsusi olaraq qeyd etmək lazımdır. Bu dost, qardaş, tərəfdaş dəstəyi də Vətən müharibəsində Qələbə qazanmağımızda böyük rol oynadı və bir millət, iki dövləti bir birinə daha da yaxınlaşdırdı, sıx birləşdirdi. Bundan sonra da elə etməliyik ki, bu dostluq, qardaşlıq, birlik əlaqələri heç zaman qırılmasın, həmrəylik, bağlılıq daima inkişaf etsin, əbədi olsun. Gələcəkdə elə davranaq ki, mənfur düşmənin bu birliyə, bu qardaşlığa xələl gətirməyə gücü çatmasın, imkanı, firsəti olmasın.

Xalq, Prezident və Ordu birliyi Vətən müharibəsində həlledici rol oynadığından bu amil də daim hörmət və ehtiramla yada salınmalı, anılmalı, xatırlanmalıdır. Ordumuza böyük məbləğdə yardım göstərənlərdən tutmuş, təqaüdünü Orduya yardım fonduna keçirən aq-

saqqal, malından keçən iş adamları, sadə insanlar, əsgərə pulsuz siqaret verən satıcı, şəhidin portretini pul almadan ailəsinə çatdıran taksidürücüsü, yardım kompaniyaları təşkil edən, şəxsi vəsaiti hesabına bazarlıq edərək əsgərlərin gürüşünə gedən ayrı-ayrı şəxslər, firmalar, şirkətlər, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar, ordumuza maddi və mənəvi dəstək olan qardaş ölkələrin vətəndaşları, hətta sosial şəbəkələrdə Azərbaycan xalqının haqq işinə sözü, yazısı ilə dəstək verənlər də minnətdarlıq hissi ilə xatırlanmalıdır. Bu mənada Xalqımız, Müzəffər Ali Baş Komandan və Azərbaycan Ordusu ən yüksək titullara, ən yüksək təriflərə, ən yüksək təriflərə layiqdir. Əminəm ki, yüz illər ötsə belə yenə də bu üç əsas faktor haqqında həmişə ən xoş sözləri yazanlar, deyənlər daim tapılacaq.

Ən əsası isə xalqımızın qürur, fərəh, fəxr mənbəyi olan şanlı Qələbəmizdən danışarkən Vətən müharibəsində şəhid olan, yaralanan və bu döyüşlərdə mətinliklə iştirak edərək sağ-salamat ailələrinə dönmən hərbiçilərin əzmkarlığını, cəsaretini və şəxsi rəşadətini də xüsusi olaraq qeyd etmək lazımdır ki, bizlərə, eləcə də gələcək nəsillərə bəxş edilən bu Şanlı Qələbənin, Zəfər Gününün, qürurverici yeni tarixin, qürur mənbəyinin, şan-şöhrətin qədir-qiyəti, dəyəri və əhəmiyyəti heç vaxt unudulmasın.

Bu qısa yazıda sadələşdirmə və qeyd etmədiyimiz bu və ya digər amillər, məqamlar sayəsində həlledici addımlar atıldı, taleyüklü işlər görüldü ki, nəticədə düşmənlər əhəmiyyətli qismətini itirdi, döyüş əməliyyatları Azərbaycanın tam üstünlüyü ilə başa çatdı. İşğalçı Ermənistan ordusu bütün ərazilərimizdən çıxarıldı, ölkəmizin ərazi bütövlüyü təmin edildi, el-oba həsrətinə son qoyuldu. Cəmi 44 günlük müharibənin şah əsəri olan Şuşanın işğaldan azad edildiyi gün - 8 noyabr tarixi möhtəşəm Qələbəmizin, şanlı Zəfərimizin tarixi oldu.

Sözardı: 44 günlük Vətən müharibəsi başlanan gündən Zəfər Paradını izlədiyimiz günə qədər itkilərimizə kədərləndiyimiz kimi, qələbələrimize, uğurlarımıza sevinərkən, fərəh hissi duyarkən də göz yaşlarımızı saxlaya bilmədik. Öz canları və qanları bahasına bu Qələbə sevincini, Zəfər qürurunu bizə yaşadan, şəxsen tanıdığım və tanımaq şərəfinə nail olmadığım Vətən müharibəsi qəhrəmanları olan şəhidlərimizə, qazilərimizə, müharibə iştirakçılarına böyük hörmət, ehtiram və sevgi hissi ilə qe-

ləmə aldığım bu sətirlər Qələbə salnaməmizə kiçik bir töhfə olarsa özümü şanslı və xoşbəxt sayaram.

Yaşasın Müzəffər Ali Baş Komandan! Yaşasın Azərbaycan Ordusu! Azərbaycan xalqına Eşq olsun! Qarabağ Azərbaycandır!

İsa İsmayilov,
Ehtiyatda olan
polkovnik-leytenant
Müdafiə Nazirliyi mətbuat
xidmətinin əməkdaşı,
Azərbaycan Jurnalistlər
Birliyinin üzvü

İspaniyanın "La Vanguardia" qəzeti erməni vandalizmindən yazır

İspaniyanın geniş oxucu kütləsinə malik "La Vanguardia" qəzetində adıçəkilən qəzetin Ağdam şəhərinə ezam olunmuş müxbiri Jorju Juan Banyosun "Bir milyon azərbaycanlı öz doğma torpaqlarına qayıtmaq gözləyir" sərəlvhəli məqaləsi dərc olunub.

Məqələdə diqqətə çatdırılır ki, Ermənistanın 28 il davam edən işğalı Azərbaycan Ordusunun parlaq qələbə qazanması nəticəsində sona çatıb. İşğal edilmiş Azərbaycan torpaqları, eləcə də Azərbaycanın qədim Şuşa şəhəri düşmənlər tapdığından azad olunub. Bildirilir ki, Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində öz doğma torpaqlarından didərgin salınmış azərbaycanlılar yenidən öz yurdlarına qayıda biləcəklər.

Məqələdə Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş ərazilərində kütləvi şəkildə vandalizm aktlarının həyata keçirildiyi, bütün yaşayış binalarının, ictimai işə obyektlərinin dağıdıldığı, dini abidələrin təhqir olunduğu təəssüflə qeyd olunur. Ermənistanın təcavüzü nəticəsində Azərbaycanın 300 şəhər və kəndinin amansız şəkildə barbarlığa məruz qaldığı bildirilir. Vurğulanır ki, işğal olunmuş ərazilərdəki mövcud infrastruktur Ermənistan silahlı qüvvələri və buraya qanunsuz olaraq Suriya və digər ölkələrdən köçürülmüş ermənilər tərəfindən dağıdılıb, bu ərazilərdəki tarixi və dini abidələr məhv edilib, məhsuldar torpaqlar yararsız hala salınıb, Ağdam, Füzuli şəhərləri tanınmaz hala gətirilib.

Ermənilər Qafanda yolu bağladılar, kütləvi etirazlar başladı

Ermənistanın Sünik bölgəsinin (tarixi Zəngəzur ərazisi) Qafan şəhərində etiraz aksiyası keçirilir. SİA erməni mənbələrinə istinadən xəbər verir ki, qəzəbli kütlə istifadəyə hazır olan və lakin hazırda işləməyən Qafan hava limanının yanındakı yolu bağlayaraq nəqliyyatın hərəkətinə imkan vermir. Aksiyanın səbəbi bölgə ilə həmsərhəd olan Dağlıq Qarabağın Azərbaycan tərəfindən işğaldan azad edilməsindən doğan narahatlıqdır. Bölgə əhalisi Sünikin də Azərbaycana kompensasiya qarşılığında verilməyindən qorxur. Etirazçılar səlahiyyətli qurumlardan açıqlama alana qədər yolu bağlı saxlamaq niyyətindədir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dəfələrlə İrəvan kimi Zəngəzurun (Sünik bölgəsi) da Azərbaycanın tarixi torpağı olduğunu bəyan edib. Qeyd edək ki, Ermənistanın müdafiə naziri Vaqarşak Arutyunyan dünən Sünik bölgəsinə gedib.

Azərbaycan miniatur sənətinin dünya incəsənəti tarixində özünəməxsus yeri var

“Miniatur sənəti”nin UNESCO-nun Başəriyyətin qeyri-maddi mədəni irsi üzrə Repräsentativ Siyahısına daxil edilməsi ölkəmiz üçün əhəmiyyət kəsb edir

Bu gün Azərbaycanla YUNESKO arasında əlaqələr davamlı şəkildə həyata keçirilir. Bu istiqamətdə Heydər Əliyev Fondunun apardığı məqsədyönlü fəaliyyəti xüsusi qeyd etməliyəm. Azərbaycan maddi və mənəvi irsinin YUNESKO-nun nadir əsərləri sırasına daxil edilməsi beynəlxalq əməkdaşlığın əsas göstəriciləridir. Belə ki, Muğam sənətinin, Aşıq sənətinin, Novruz bayramının, İçərişəhərin, Tar ifaçılıq sənətinin, Azərbaycan kələğayısının və s. YUNESKO-nun nadir, şah əsərləri sırasına daxil edilməsi Azərbaycanla bu təşkilat arasında olan əməkdaşlığın davamlılığını diqqətə çatdırır.

Sözsüz ki, sadaladığımız nadir irsin bu siyahıya daxil edilməsində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rolu xüsusidir. Belə bir layihələri həyata keçirən Mehriban xanım Əliyevanın humanizm ideyalarının beynəlxalq aləmdə əks-sə-

da doğurmasının nəticəsidir ki, Ona bu təşkilatın Xoşməramlı səfiri adı verilmişdir. Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatının və musiqi irsinin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsi sahəsindəki yorulmaz səylərinə, dünya mədəniyyətlərinin mübadiləsi sahəsində xidmətlərinə, həmçinin YUNESKO-nun ideyalarına sadiqliyinə görə bu təşkilatın Xoşməramlı səfiri adına layiq görülmüşdür. Qurulan əməkdaşlıq Azərbaycanın sərvətlərinin beynəlxalq məkanda dəyərləndirilməsində bir körpü rolunu oynayır. 2013-cü ildə YUNESKO-nun qeyri-maddi Mədəni İrsin Mühafizəsi üzrə Hökumətlərarası Komitəsinin 8-ci sessiyasına uğurla ev sahibliyi edən Azərbaycan eyni müvəffəqiyyətlə hər iki ildən bir YUNESKO-nun rəsmi tərəfdaşlığı ilə Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu keçirib. Ümumdünya İrs Komitəsinin 42-ci sessiyasında qəbul edilmiş qərara əsasən, Azərbaycan 2019-cu ildə bu mötəbər qurumun növbəti 43-cü sessiyasına ev sahibliyi etdi. Azərbaycan üçün mühüm əhəmiyyətə malik belə bir qərarın qəbul olunması ölkəmizin YUNESKO ilə tərəfdaşlıq münasibətlərinin yüksək səviyyədə inkişaf etdiyini göstərir.

Belə möhtəşəm əlaqələr YUNESKO ilə Azərbaycan arasında olan dostluq körpüsünün məntiqi nəticəsidir. Bu körpünü möhkəmləndirən Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti sayəsində Azərbaycanla YUNESKO arasında əməkdaşlıq genişlənməmişdir. Əbəs deyil ki, bəşəriyyətin maddi və qeyri-maddi mədəni irsinin populyarlaşmasında işinə sədaqətine, mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafı naminə göstərdiyi səylərə, mədəni müxtəlifliyin möhkəmləndirilməsinə sanballı töhfələrinə gö-

rə YUNESKO-nun Xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevaya YUNESKO-nun baş direktoru tərəfindən “Qızıl Motsart” medalı təqdim olunub. İrina Bokovanın Onun ünvanına söylədiyi “Siz YUNESKO-nun humanist dəyərlərinin əsl bayrağdasınız” ifadəsi Mehriban Əliyevanın bu təşkilatla olan əməkdaşlığının bariz göstəricisidir.

Mehriban Əliyevanın əməli fəaliyyətinin nəticəsi olaraq, Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin və əlamətdar hadisələrin yubileylərinin YUNESKO çərçivəsində qeyd edilir. Mehriban xanım Əliyevanın YUNESKO-nun mənzil qərargahında Xoşməramlı səfirlərin toplantılarında, qurumun mötəbər tədbirlərində iştirakı, keçirdiyi görüşlər,

müraciətlərində nominasiya sənədində Azərbaycanın Qarabağ ərazisində miniatur sənəti ilə bağlı məsələlərin qeyd edilməsinin guya ki yol verilməz olduğunu ifadə etmişlər. Bununla yanaşı, Qarabağ miniatur sənətinin yalnız ermənilərə və xristian irsinə aid olduğunu iddia etmişlər. Azərbaycan tərəfindən beynəlxalq hüququn prinsiplərinə, 2003-cü il Konvensiyanın ruhuna və tarixi həqiqətlərə istinad olunaraq tənqibçi ölkəyə müvafiq olaraq layiqli cavab verilmişdir.

Qeyd edək ki, Yaxın və Orta Şərqlərlə əlaqəli maraqlı və zəngin hissəsinə təşkil edilən Azərbaycan miniatur sənəti dünya incəsənəti tarixində özünəməxsus yer tutur. Kitab illüstrasiyası kimi yaranıb formalaşan Azərbaycan miniatur sənətinin təşəkkül tarixi qədimdir. Azərbaycan kitab miniaturlarının qorunub-saxlanmış ilk nümunələri XII-XIII əsrlərə aid edilir. Ümumiyyətlə, miniatur məktəbləri arasında Marağa, Təbriz, Şirvan (Şamaxı və Bakı) miniatur məktəblərinin adını çəkə bilərik. Hazırda dünyanın ən böyük muzey və kitabxanalarında ən dəyərli sənət inciləri kimi saxlanan Firdovsinin

“Şahname”si və Nizaminin “Xəmsə”si, Sədi və Hafizin, Cami və Nəvainin, Xosrov Dəhləvi və Şərq poeziyasının başqa klassiklərinin Azərbaycan rəsamları tərəfindən zəngin illüstrasiyalarla bəzədilmiş təmtəraqlı əlyazmaları həmçinin xüsusi albomlarda “Mürəkkə”lərdə toplanmış müstəqil miniatur sənət sənəti XVI əsrin 30-40-cı illərində özünün yüksəliş zirvəsinə çatana qədər uzun və mürəkkəb inkişaf yolu keçmişdir. Əsrləri əhatə edən bu sənət bu gün də yaşayır və inkişaf yolu keçir.

Zümrüd BAYRAMOVA

İqtisadi fəal əhəlinin sayı açıqlanıb

Dekabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən, ölkədə iqtisadi fəal əhəlinin sayı 5 milyon 251,6 min nəfər olub. Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, onlardan 4 milyon 886,2 min nəfərini məşğul əhali təşkil edib.

Vətən müharibəsi döyüşçüsü: Əsgərlər bir-biri üçün özlərini ölümə atırdılar

Oktabrın 14-də Füzuli rayonunda kəndlərin yaraqlılardan təmizlənməsi uğrunda gedən döyüşlərdə ayağımdan və qolumdan güllə yarası almışam. Ayağımdan güllə çıxarılıb, qolumdan sinir əməliyyatı edilmişəm.

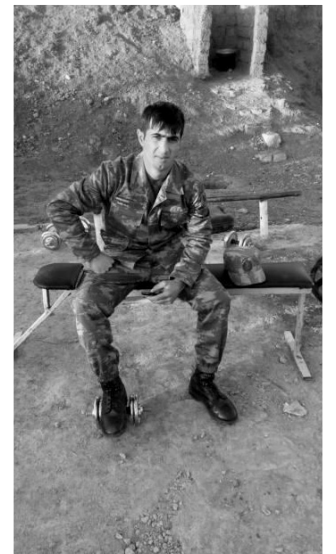

İstərsə də Silahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalında həkimlərin yaralıları münasibətindən çox razıyam. Onlar gecəli-gündüzlü hər bir əsgərin üstündə əsirlər, yaralı döyüşçülərin sağalmaq üçün əllərindən gələni edirlər. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Vətən müharibəsində yaralanan müalicə alan Elnur Məmmədov deyib.

Qarabağ qazısı daha sonra əlavə edib: “Ordumuzda döyüş əhval-ruhiyyəsi çox yüksək idi. Əsgərlər arasında həmrəylik, birlik, qardaşlıq hökm sürürdü. Ömründə üz-üzə gəlməyən, bir-birini tanımayan döyüşçülər arasında çox isti münasibət var idi. Əsgərlər bir-biriləri üçün özlərini ölümə atırdılar. Döyüş meydanında yaralanan yoldaşlarını çıxarmaq üçün öz həyatını təhlükə altına qoyaraq böyük fədakarlıq göstərirdilər. Mən yaralananda döyüş yoldaşım Vahid Abbasov ölümü gözüne alaraq bizi atəş altından çıxardı. Hospitala yerləşəndən sonra xəbər tutdum ki, o, Cəbrayıl istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhid olub. Belə qəhrəman, fədakar döyüşçünü necə unudasan? Allah ona və bu yolda canını fəda edən bütün şəhidlərə rəhmət eləsin. Qazilərin isə tezliklə şəfa taparaq həyata qayıtmağını arzu edirəm”.

Şəhid atası: Hər dəfə döyüş yoldaşlarından oğlum haqqında eşidəndə böyük qürur hissi keçirirəm

Vətən müharibəsi başlayanda Silahlı Qüvvələrimizin sıralarında 2 övladım - İsmət və Elməddin də ön cəbhədə erməni işğalçılarına qarşı igidliklə vuruşub. Hər dəfə bunu onların döyüş yoldaşlarından, komandirlərindən eşidəndə böyük qürur hissi keçirirəm. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu sözləri şəhidin atası, Kürdəmir rayonunun Sor-Sor kənd sakini Hikmət Məmmədov söyləyib.

O deyib: “Əlbəttə müharibə şəhidsiz olmur. İsmət də qəhrəmanlıqla həlak oldu. Şükürlər olsun ki, şəhidlərimizin qanı yerdə qalmadı. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Qarabağımız azad edildi. Bu, bizim üçün təsəllidir”.

İsmət Məmmədov 1993-cü ildə Sor-Sor kəndində anadan olub. 2011-ci ildə həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. Xidmətdən sonra Bakıda gizirlik kursunda hərbi peşəyə yiyələnib və Tərtər rayonunda hərbi hissədə xidmətə başlayıb. Atasının söylədiyi kimi, bu, oğlunun arzusu idi və arzusuna çatdı. Hələ məktəb yaşlarından, idmanla məşğul olan İsmət məhz hərbi olmağı qarşısına məqsəd qoymuşdu.

Aprəl döyüşlərində də iştirak edən İsmət xüsusi fədakarlığına görə komandirləri tərəfindən mükafatlandırılıb, ona fəxri fərman da verilib. Sonra o, Goranboyda hərbi hissədə xidmətini davam etdirib. Vətən müharibəsi başlayanda ön cəbhədə manqa komandiri olan gizir İsmət Məmmədov bir sıra ərazilərimizin, o cümlədən Suqovuşanın azad olunmasında böyük fədakarlıq göstərmiş, düşmənin xeyli canlı qüvvəsini və texnikasını məhv edib. Oktyabrın 10-da isə gərgin döyüşlərin birində şəhidlik zirvəsinə ucalıb. Hazırda İsmət doğulub boya-başa çatdığı Sor-Sor kənd qəbiristanlığında uyuyur.

İsmətin qardaşı Elməddin də hərbiçidir və onunla eyni gündə döyüşlərə qatılıb. Qardaşı ilə fəxr etdiyini söyləyən Elməddin onun döyüş yolunu şərəflə davam etdirir. Məmmədovlar ailəsi üçün İsmətdən qalan yeganə yadigar onun qızı Dənizdir. İsmətin anası Rübabə xanım şəhid oğlunun qoxusunu məhz Dənizdən aldığını söyləyir.

Kapitulyasiyadan sonrakı Ermənistan: Xaos, böhran, etiraz aksiyaları və...

Müzəffər Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan Ordusu 30 ilə yaxın davam edən Qarabağ problemini həll etdi və Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünə qovuşdu. Münaqişənin tamamilə Azərbaycanın maraqlarına uyğun gerçəkləşməsi Ermənistanda dərin siyasi çatlar yaratdı. Hazırda Nikol Paşinyan öz nüfuzunu tamamilə itirib və Ermənistan vətəndaş müharibəsi ərafına daxil olub.

Ermənistan prezidenti A.Sarkisyanın son müsahibələrinin birində bildirdiyi kimi, onun ölkəsi "təkcə döyüş meydanında deyil, demografik, informasiya və diplomatik mü-

Buna səbəb olaraq ölkədə yoxsulluğun səviyyəsinin artması, iqtisadiyyatın çökməsi kimi dəlillər göstərilir. Bildirilir ki, hazırda Ermənistanın xarici dövlət borcu ümumi daxili məhsulun 60 faizindən çoxdur. Bu isə ölkə iqtisadiyyatının tənəzzülü deməkdir.

Artıq bu, bir reallıqdır ki, Ermənistanın müharibədə məğlubiyyəti, eləcə də ölkənin sosial-iqtisadi şəraitinin daha da ağırlaşması baş nazir N.Paşinyanı ictimaiyyətdən tamamilə təcrid edib. Hətta öz komandasından bir çoxu ondan üz çevirib. Elə bu günlərdə keçirilən rəy sorğusu da baş nazirin nüfuzunun daha sürətlə aşağı düşdüyünü növbəti dəfə göstərib. "Gallup" Beynəlxalq Assosiasiyasının Ermənistandakı ofisinin nümayəndəsi Aram Navasardiyana bildirib ki,

haribədə də Azərbaycana uduzub". Başqa sözlə, artıq ermənilər özləri də anlayır və etiraf edirlər ki, Azərbaycanla savaşa guncündə deyillər. Kənar dövlətlərin himayəsi və yardımı olmasa, Ermənistanın bir dövlət kimi mövcudluğu sual altına düşə bilər.

Müharibəni başlayan, sonda isə kapitulyasiya sənədinə imza atmaqla biabırçı məğlubiyyətə uğrayan işğalçı Ermənistan hazırda öz tarixinin ən ağır günlərini yaşayır. İqtisadiyyat tam çöküb, ölkənin xarici borcu artıb, əhalinin sosial təminatı sahəsində fəlakətli durum yaranıb. Cari il üzrə Ermənistanın hərbi istiqamətdə xərcləri 716 milyon ABŞ dolları kimi təsdiq olunub. Ancaq Ermənistan cəmi 44 gündə 1 il ərzində hərbi istiqamətdə əlavə olunaçaq dəyərən 5,3 dəfə çox hərbi ziyanı uğrayıb. İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycan Ordusu tərəfindən Ermənistanın məhv edilən və ya qənimət kimi götürülən hərbi texnikasının dəyəri minimum qiymətləndirmə ssenarisi əsasında ən azı 3,8 milyard dollar dəyərindədir. Bu baxımdan, hərbi xərcləmələr üzrə hesablamalar və iqtisadi göstəricilər Ermənistanın hazırkı hərbi büdcəsinin xərc istiqamətləri vasitəsilə hərbi infrastrukturunu bərpa etməsinə təxminən 38 il vaxt lazım olduğunu göstərir.

Amerika Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin məlumatlarında da qeyd olunduğu kimi, "dalana dirənmiş" bu ölkə enerji, nəqliyyat, lojistik və kritik infrastrukturun fəaliyyəti üzrə üçüncü ölkələrdən tamamilə asılı vəziyyətə düşüb. Müharibənin elə ilk günündən etibarən "Hayastan" və digər fondlar vasitəsilə Ermənistan üçün "humanitar yardım" toplanması da işğalçı dövlətin resurs müharibəsindəki zəifliyinə nümunədir. Bu, həm Ermənistanın Azərbaycanla müharibə aparma potensialının yoxluğunu, həmçinin adı şərtlər altında bu ölkənin heç bir müstəqil iqtisadi və hərbi gücə malik olmadığını göstərir.

Eyni zamanda, ağır sosial-iqtisadi vəziyyət ölkəni demografik fəlakətə üz-üzə qoyub. Ermənistanın Milli Statistika Xidmətinin məlumatında bildirilir ki, cari il yanvarın 1-nə olan məlumata görə, Ermənistanın daimi əhalisinin sayı 2 milyon 959,7 min nəfər təşkil edib. 2019-cu ilin əvvəli ilə müqayisədə ölkə əhalisinin sayı hazırda 5,6 min nəfər, yaxud 0,2 faiz azalıb. Mütəxəssislər və ekspertlər hesab edirlər ki, Ermənistan əhalisinin sayı növbəti illərdə daha da azalacaq.

Yaqut Ağashahqızı

"Vaşinqton Türkiyə ilə əməkdaşlığa məcburdur"

"Vaşinqton Yaxın Şərq diplomatiyasında Türkiyə ilə əməkdaşlığa məcburdur. Çünki Birləşmiş Ştatların regiondakı digər müttəfiqləri Türkiyə qədər faydalı ola bilməz". Bunu SİA-ya politoloq Məhəmməd Əsədullazadə deyib.

Politoloqun sözlərinə görə, ABŞ-ın Türkiyəyə qarşı sanksiyaları S-400 və Ankara-Moskva əməkdaşlığı ilə bağlıdır: "İki mərhələli sanksiyalar Rusiya ilə əməkdaşlığın dayandırılmasına hədəflənib. Lakin belə sanksiyalar Türkiyəni müstəqil və regional siyasətdən çəkindirməyəcək. Konqres və Pentaqon tərəfindən Milli Təhlükəsizlik Strategiyası kimi dəyərləndirilən bu məsələ Türkiyənin maraqlarına ziddir. Ağ Ev Ankaranın müstəqil xarici siyasət aparmasından narahatdır və Rusiya ilə bunca yaxınlaşmasını Amerika öz maraqlarına zidd hesab edir.

Düşünürəm ki, Trampın hakimiyyətdən gedəcəyi bir ərəfədə bu cür sanksiyalar Türkiyə-ABŞ münasibətlərinə zərbə vurmağa hesablanıb. Konqres və Pentaqonda müəyyən qrupların Türkiyəyə qarşı olması belə ədaletsiz qərarların davam etməsinə gətirib, çıxara bilər. Səbəb kimi Türkiyənin Aralıq dənizi və Yaxın Şərqdə maraqlarını qoruması da göstərilir. Türkiyədəki müəyyən şəxslərə də sanksiya tətbiq olunub.

Vaşinqtona verilən isti mesajlardan biri də, Türkiyənin ABŞ-dakı səfirinin yenisi ilə evəzlənməsi idi. Bu müstəvidə Vaşinqton nə edir? Biz görürük ki, ABŞ PKK-nın bir qolu olan YPQ-yə pulsuz silahlar verir. Vaşinqtonun anti Türkiyə siyasəti indi də qardaş ölkənin HHM sistemlərinə tuşlanıb. Ona qalsa, sanksiyalar, ilk növbədə, Yunanıstana istiqamətləndirilməli idi. Çünki Afina hələ illər öncə, Rusiyadan S 300 komplekslərini almışdı, amma Yunanıstana sanksiya tətbiq olunmadı. ABŞ bu ikili standartlarla Türkiyəni "Vaşinqton orbiti"ndə saxlamağa çalışır".

Məhəmməd Əsədullazadə düşünür ki, Ərdoğanın başçılığı ilə Türkiyə çox güclənib və özündə regional oyunçu-beynəlxalq vasitəçi sistemini formalaşdırıb: "Məncə, Bayden hakimiyyətə gələndən sonra Vaşinqton-Ankara münasibətlərində normallaşma müşahidə olunaçaq. Bildiyimiz kimi, Baydenin siyasi görüşləri Rusiyaya qarşı olsa da, Yaxın Şərqdə o, Türkiyənin siyasətini dəstəkləyən mövqeyə sahibdir. Ümumiyyətlə, ABŞ Yaxın Şərq siyasətində Türkiyə ilə əməkdaşlığa məcburdur, çünki Bayden də anlayır ki, onların digər regional müttəfiqləri (İsrail, Səudiyyə Ərəbistanı) Ankara qədər faydalı ola bilməz".

Ceyhun Rasımoğlu

Ermənilər Qafandan niyə qaçır?

Ermənilər Qafan şəhərinin Azərbaycanla sərhəd olacaq ərazisini tərk etməyə hazırlaşır. SİA erməni mediasına istinadən xəbər verir ki, erməni əhalisi evlərini sökür, eləcə də müdafiə istehkam qurğularını dağıdırlar. Kəlbəcərdə, Ağdamda və Laçında etdikləri kimi özlərindən sonra heç nə qoymaq istəmirlər. Buna səbəb Qafan şəhərinin bir hissəsinin Azərbaycanla dövlət sərhədi olacağıdır.

Ermənistan işğal dövründə dövlət sərhədini qanunsuz irəli çəkərək, Qafan, Gorus kimi şəhərlərinin sərhədyanı ərazidən uzaqlaşdırıb, eləcə də Zəngilan, Qubadlı və Laçın kəndlərini Ermənistanın ərazisinə daxil edib.

Ermənistanın kapitulyasiyasından sonra Azərbaycan dövlət sərhədini BMT tərəfindən qəbul edilmiş xəritəyə uyğun yenidən qurur. Beləliklə, Ermənistan əvvəlki mövqelərini geri çəkəcək və Qafan şəhəri sərhədyanı ərazi olacaq. Bununla yanaşı, ermənilərin ötən il böyük investisiya yatıraraq, yenidən inşa etdiyi Qafan hava limanının bir hissəsi də Azərbaycanın dövlət sərhədinin tərkibinə daxil olacaq. Bu bölgədə məskunlaşdırılan ermənilər artıq ərazini tərk edir. Bu gün Qafanda etiraz aksiyası da keçirilib. Lakin artıq dövlət sərhədinin beynəlxalq hüquqa uyğun qurulması istiqamətində intensiv işlər aparılır və Ermənistanın işğal dövründə öz sərhədləri tərkibinə daxil edilən bütün ərazilər qaytarılacaq.

Daha 5 siyasi partiya ofislə təmin olundu

Azərbaycan Prezidentinin tapşırığına uyğun olaraq, normal fəaliyyətin təmin edilməsi, iş şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə siyasi partiyaların dövlət mülkiyyətində olan qeyri-yaşayış sahələri ilə təmin olunması prosesi davam etdirilir. SİA xəbər verir ki, İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti 16 dekabr tarixində daha 5 siyasi partiya ofis sahələrinin açarlarını təqdim edib. AĞ Partiya, Böyük Azərbaycan Partiyası, Milli Vəhdət Partiyası, Azərbaycan Namine Alyans Partiyası, Milli Həmrəylik Partiyası fəaliyyət göstərəcəkləri ofislərlə tanış olublar.

Beləliklə, Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti tərəfindən son günlərdə artıq 10 siyasi partiya qeyri-yaşayış sahəsi ilə təmin olunub. Yaxın vaxtlarda digər siyasi partiyalara da ofis sahələrinin verilməsi nəzərdə tutulur.

Məsuliyyətsizlik koronavirusun geniş yayılması riskini artırır

Son aylarda bəşəriyyət misli görünməmiş bir bəla ilə üz-üzə qalıb. Ümumbaşəri bəlaya çevrilmiş qorxulu koronavirus pandemiyası səbəbindən dünya durğunluq və tənəzzül dövrünü yaşayır. Yer kürəsinin başı üzərini bürüyən qorxunc COVID-19 bəlası hələ uzun illər unudulmayacaq. Sürətlə yayılan xəstəlik qarşısında elm, müasir texnologiya da aciz qalıb. Son günlər bir qədər sevindirici xəbərlər olsa da, bu müəmmalı durumun nə qədər çəkəcəyi, nə vaxt tam bitəcəyi hələlik sual olaraq qalır. Dünya səhiyyəsi həndəsi silsilə ilə artan koronavirus xəstəliyinin qarşısında aciz qaldığından insan ölümlərinin sayı da minlərlədir.

Qeyd edək ki, məhz COVID-19 virusuna yüksək yoluxma dinamikası qeydə alındığından Azərbaycanda virusun yayılmasının və onun törədə biləcəyi fəsadların qarşısının alınması məqsədilə Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın qərarına uyğun noyabrın 21-dən etibarən ölkə ərazisində xüsusi karantin rejiminin müddəti uzadılaraq epidemiya ilə mübarizə tədbirləri daha da gücləndirilib.

Təyyar Eyvazov:
“Epidemioloji vəziyyət pisləşməkdə davam edir”

Sözgedən məsələ ilə Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin məlumatına görə, ölkəmizin baş infeksiyoz Təyyar Eyvazov bildirib ki, aparılan karantin tədbirlərinə baxmayaraq, təəssüflə qeyd olunmalıdır ki, epidemioloji vəziyyət son həftələr pisləşməkdə davam edir. Vəziyyəti pisləşdirən hallar ondan ibarətdir ki, özündə xəstəliyin olduğunu bilən və ən azı güman edən, xəstələrlə təmasda olan şəxslər də özlərini təcrid qaydalarına etinasız yanaşaraq həm yaxınlarını, həm də evdən bayıra çıxmaqla digərlərinin həyatını təhlükəyə atırlar.

T.Eyvazov bildirib ki, virusa yoluxmuş və xəstələnmiş insanların böyük əksəriyyəti xəstəliyi yüngül keçirir və bu da xəstəliklə bağlı məsuliyyətsiz yanaşmalara yol açır: “Koronavirusa yoluxan insanlar mütləq həkim məsləhətinə əməl etməli və qeyri-peşəkar məsləhətlərdən yayınmalıdırlar. Evdə müalicə alan xəstələr qoruyucu tədbirlər barədə poliklinik həkim və tibb işçiləri ilə danışa bilərlər”.

Onun sözlərinə görə, qoruyucu tədbirlər barədə təcili tibbi yardıma müraciət etmək xidmətinin və onun əlaqə vasitələrinin izafi yüklənməsinə səbəb olur: “Təcili yardıma yalnız davam edən yüksək qızdırma, xəstənin vəziyyəti qəfil pisləşən zaman, boğulma halları və s. zamanı müraciət edilməlidir”.

“Koronavirusla yoluxma hallarının artımı gözənilən idi. Əslində artımın özü yox, onun səviyyəsi bizi daha çox narahat etməlidir”,- deyən T.Eyvazov bildirib ki, əhatə olduğumuz ölkələrdə də bu, bir qədər əvvəl baş verib: “Bu səbəbləri şərti olaraq iki qrupa ayırmaq olar. Birinci qrup səbəblər təbiidir, yəni günəş şüalarının ekspozisiyasının azalması, havanın temperaturunun aşağı düşməsi və dəyişkən olması nəticəsində insanlar daha az hallarda açıq məkanlarda olurlar, toplaşdığı bağlı yerlərdə təmaslar artır, otaqlarda soyuq olduğu üçün havalandırmaya riayət olunmur. İnsanlar havaya uyğun düzgün geyim seçməkdə çətinlik çəkirlər,

lər, nəticədə tərləyir və ya soyuqlayırlar. Həmçinin soyuq havada yuxarı tənəffüs yollarının infeksiyalara qarşı müqavimət bir qədər zəifləyir və s. İkinci qrup səbəblər isə bizim üçün daha əhəmiyyətlidir. Çünki bunlar korrekte oluna bilər və əhəlinin davranışı ilə sıx bağlıdır. Yəni, burada qeyd olunan maskanın taxılması, sosial məsafənin gözlənilməsi, təmasların azaldılması, respirator gigiyena qaydalarına əməl olunmasıdır”.

Həkim qeyd edib ki, son zamanlar qaydalara o qədər də ciddi riayət olunmur: “Qeyd olunduğu kimi neqativ dinamika izlənməkdədir. Hesab edirəm ki, proses nəzarət olunandır və istənilən hallarda vəziyyətə uyğun adekvat qərarlar verilə bilər. Bu qərarlar Operativ Qərargah tərəfindən qəbul olunaraq tətbiq edilir. Mənfəi dinamikanın aradan qaldırılması ilə bağlı xeyli təcrübə toplanılıb. Son vaxtlarda yoluxanların sayının bir müddət az olması əhəlidə arxayınlıq yaradır. Maska taxanların sayı azalıb, əhəlinin daha çox topladığı yerlərdə sosial məsafə gözlənilmir. İctimai nəqliyyatda eyni hallar müşahidə olunur. Buna görə də əhali ilə maarifləndirmə işləri aparılmalı, bu qaydalara əməl olunmasına nəzarət ciddiləşdirilməlidir. İnsanlarımızı müraciət edərək demək istərdim ki, bu qaydalara birgə əməl etməklə biz yoluxmaların sayını azalda bilərik və bu da bizim dövlətimizə bütün səyləri Qarabağ istiqamətində cəmləşdirməyə imkan verər. Vətəndaşlar qeyd olunan qaydalara ciddi əməl etməli, təmasları, xüsusilə hərbiçilərlə sıx təmasları minimuma endirməlidir. Özünü narahat edən insan müvafiq şikayətlər olarsa, tibbi yardım üçün vaxtında müraciət etməlidir. Başa düşmək lazımdır ki, Ordumuzun döyüş qabiliyyəti əsgər və zabitlərimizin sağlamlığından asılıdır. Bu baxımdan onlara maddi və mənəvi dəstək olaq, lakin koronavirusu unutmayaq”.

Kimlər yüngül koronavirus xəstələri hesab olunur?

Baş infeksiyoz Təyyar Eyvazov bu sualı açıqlayaraq bildirib ki, hazırda hər beş adamdan yalnız birində virusun ağır və çox ağır formaları inkişaf edir, qalanları xəstəliyi yüngül və orta

yüngül olaraq xəstəlik keçirirlər: “COVID-19 virusuna yoluxan yüngül xəstələr evdə müalicə oluna bilər. Yüngül xəstələr - boğaz ağrısı, qızdırması, öskürəyi, respirator əlamətləri olan şəxslərdir. Lakin onlarda pnevmaniya inkişaf etməyib. Adətən, xəstəliyin birinci həftəsində bu simptomlar müşahidə olunur, şəxs virusa yoluxubsa, artıq ikinci həftədən etibarən virus aşağı tənəffüs yollarına keçir və ağciyəri zədələyir.

İlkin simptomlar olan, yaş 65-dən aşağı, heç bir kroniki xəstəliyi olmayan şəxslər evdə müalicə ala bilərlər. Lakin bunu həkim təyin etməlidir”.

Baş infeksiyozun sözlərinə görə, COVID-19 və digər respirator virus infeksiyaları eyni simptomlarla başlayır: “Bu xəstəlikləri bir-birindən ayırmaq çox çətindir. Özündə simptomları müşahidə edən şəxs, evdə qalmalı, özünü təcrid etməli və yaşadığı ərazi üzrə həkimlə əlaqə saxlamalı, yalnız həkimin məsləhəti ilə evdə müalicəyə başlamalıdır. Ev şəraitində müalicə yalnız həkim tövsiyəsi ilə aparılmalıdır. Eyni müalicə üsulu hər kəsdə effektiv olmur. Xəstəliyin ağırlıq dərəcəsi, yoluxan şəxsin yan xəstəlikləri, simptomlar nəzərə alınaraq, həkimlər, demək olar, hər kəs üçün individual müalicə yolu seçirlər. COVID-19 çoxkomponentli xəstəlik olduğuna görə, yalnız həkim təyinatı ilə müalicə aparmaq lazımdır, əks halda apardığımız müalicə fəsadlara səbəb ola bilər”.

Baş infeksiyozu onu da bildirib ki, bəzi şəxslər COVID-19 virusuna yoluxsa da, onlarda simptomlar müşahidə olunmur və ya az müşahidə olunur, lakin bu şəxslər yenə də virus daşıyıcılarıdır və başqa insanları yoluxdura bilərlər: “Nəzərə almaq lazımdır ki, virusun göstəricisi kimi xəstələnmə bir variantdır və aysberqin görünən hissəsidir, adətən, insanlarda az simptomlar və ya simptomuzsuz hal müşahidə olunur. Buna görə də düzgün gigiyenik qaydalara əməl etmək, az simptom hallarında belə özünü təcrid etmək lazımdır”.

T.Eyvazov COVID-19-a qarşı mübarizədə bəzi qaydalara əməl etməyin vacibliyini vurğulayıb: “Virusdan qorunmaq üçün olan qaydalara əhəlinin əksəriyyəti əməl etsə də, cərimələr göstərir ki, hələ də buna laqeyd yanaşan insanlar var. Lakin, bir şeyi nəzərə almaq lazımdır ki, bir il əvvəl soyuq dəymə deyib, ev şəraitində müalicə olunurduq. Heç kəs soyuqladığına görə həkimə müraciət etmədi, belə bir tələb də yox idi. Hətta xəstə halda, ictimai yerlərə, dərəcə, işə gedirdik. Lakin indi çox diqqətli olmaq lazımdır, əvvəldə qeyd etdiyim kimi, soyuq dəymə və COVID-19 simptomları bir-birinə çox bənzədiyinə görə, özündə narahatlıq hiss edən şəxs dərhal tədbirlər görməli, özünü təcrid etməli və həkimlə əlaqə saxlamalıdır. Hər şəxs özünü qorunmalıdır. Təəssüf ki, virusdan qorunmaq üçün daha etibarlı, effektiv qaydalar icad olunmayıb, sadəcə gigiyenik qaydalara əməl etmək lazımdır. Fiziki məsafənin gözlənilməsi, maskadan düzgün istifadə, respirator gigiyena - asqırıqda, öskürəkdə ağızın dəsma və ya dirsək bükümü ilə örtülməsinə riayət etmək lazımdır”

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Putin: “Ərdoğan - sözünün üstündə duran insandır”

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan - sözünün üstündə duran insandır. Əgər o fikirləşirsə ki, bu, onun ölkəsi üçün sərfəlidir, o halda işin sonunadək gedəcək. AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin bunu Moskvada dönan təşkil olunan mətbuat konfransında bəyan edib. O qeyd edib ki, bəzi hallarda Türkiyə Prezidenti ilə ayrı-ayrı məsələlərdə baxışları ziddiyyət təşkil edir. Rusiya Prezidenti deyib: “Bizim baxışlarımız bəzi hallarda ziddiyyət təşkil edə bilər. O, sözünün üstündə duran insandır. Əgər o fikirləşirsə ki, bu, onun ölkəsi üçün sərfəlidir, o halda işin sonunadək gedə bilər. Bu, qarşıdakı insanın kim olmasını başa düşmək üçün çox mühümdür”.

V.Putin qeyd edib ki, siyasətdə rahat, xoş tərəfdaşlar anlayışı yoxdur. Rusiya dövlətinin başçısı vurğulayıb: “Onların hamısı ölkələrinin qarşısında duran məsələlərin həllinə tuşlanıblar. Milli maraqlar mövcuddur. Haradasa kompromisə getmək, haradasa təkidlə öz mövqeyimiz üzərində dayanmaq lazımdır”.

Bir qrup şəhid ailəsi və müharibə iştirakçısı işlə təmin edilib

Şəhid ailəsi üzvlərinin və müharibə iştirakçılarının məşğulluğunun təminatına əməkdaşlarının bir hissəsinin birgə maliyyələşdirilməsi Proqramı çərçivəsində də dəstək göstərilir. Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentiyi tərəfindən həmin proqram çərçivəsində işəgötürənlərlə bağlanmış müqavilələr əsasında artıq 125 nəfər şəxsə işlə təmin edilmək üçün göndəriş verilib.

Nazirlikdən SİA-ya verilən məlumata görə, onlardan bir hissəsi Vətən müharibəsi şəhidlərinin ailə üzvləri və həmin müharibənin iştirakçılarıdır. Göndəriş verilənlərdən 24-ü ilə əmək müqaviləsi bağlanıb, qalanları ilə qısa müddətdə müqavilələr bağlanacaq. Proqramda iştirak etmək üçün son günlərdə 58 işəgötürən müraciət edib. “Məşğulluq” altsistemində vakansiyalar yerləşdirən, müəyyən edilmiş prioritet iqtisadi sahələr üzrə vakansiyası olan həmin işəgötürənlərdən artıq 35-i ilə müqavilə imzalanıb. İşəgötürənlərin proqrama müraciətləri, həmçinin onlarla müqavilələrin imzalanması, göndəriş verilmiş şəxslərlə əmək müqavilələrinin bağlanması prosesi davam edir.

Qeyd edək ki, bu proqram əsasında göndəriş verilmiş və işəgötürənlər tərəfindən işlə təmin edilən şəxslərin əməkdaşlarının bir hissəsinin Dövlət Məşğulluq Agentiyi tərəfindən maliyyələşdirilməsi nəzərdə tutulub. Proqram üzrə göndərişlərin verilməsi zamanı şəhid ailəsi üzvlərinə, müharibə iştirakçılarına, əlilliyi olan şəxslərə, cəzaçəkmə yerlərindən azad edilmiş şəxslərə və bir ildən artıq işsiz kimi qeydiyyatda olan şəxslərə üstünlük verilir. İşəgötürənlər proqrama <https://forms.gle/2kkhuMqDUHUUuSjtB6> linkinə daxil olaraq müraciət edə bilərlər.

4 günlük müharibə həqiqətə kimi dəyərləndirildi. Kimin haqqın, kimin şərini, kimin dostun, kimin düşmənin yanında olduğu bir daha açıqlandı. Bununla yanaşı, müharibədən əvvəlki dövrdə hər zaman Azərbaycan qarşı qərəzli mövqedə dayanıb Ermənistanı dəstək funksiyasını yerinə yetirən bəzi beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatları 4 günlük müharibədən sonra beynəlxalq hüququn mövcudluğunu qəbul etməyə məcbur oldular. İkinci Qarabağ müharibəsi Azərbaycanın siyasi Qələbəsi olmaqla yanaşı, bu günə qədər mövcud olub, amma maraqların arxasında əriyən ədalət, beynəlxalq hüquq terminlərinin yenidən gündəmə gəlməsini aktualaşdırdı. Çünki bu Qələbə Azərbaycanın illərdə gözlədiyi beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin tətbiqinə nail oldu və dünyanın xarici siyasətini yenidən formalaşdırdı. Bu realıq dünyanın əksər dövlətlərinin, eləcə də nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların diqqətinə çatdırıldı ki, bugünədək yaşanan hüquq probleminin yaratdığı çətinliklərə diqqət yetirmək və bundan nəticə çıxarmaq gərəkdir.

“Human Rights Watch” ədalət meyarının mövcudluğunu etiraf edir

da davam etdirirdi. Ermənistanın bu təxribatları beynəlxalq humanitar hüququn və insan haqlarının, xüsusilə 1949-cu il Cenevrə Konvensiyasının ciddi şəkildə pozulması, insanlığa qarşı böyük cinayətdir.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev 4 günlük müharibə dövründə xalqa müraciətlərində bir daha diqqəti dünyanın hüquq problemi-

yerinə düşər ki, ABŞ Konqresi erməni diasporunun apardığı yalan təbliğatı əsas tutaraq 1992-ci ildə Azərbaycana qarşı “Azadlığı müdafiə aktı”na ədalətsiz 907-ci düzəlişi əlavə etmişdir. Həmin düzəlişə əsasən Azərbaycan işğalçı, Ermənistan işğala məruz qalan tərəf kimi təqdim olunurdu. Azərbaycan diplomatiyasının uğurlu fəaliyyəti, həmçinin 2001-ci il

11 sentyabr terror aktı ABŞ hökumətinin ölkəmizə qarşı siyasətində dəyişikliklər etməsinə şərtləndirdi. Belə ki, həmin il qeyd olunan qərarın ədalətsizliyi təsdiqlənərək fəaliyyətinin bir illik dondurulması ilə bağlı qərar qəbul olundu. Bu günədək qərarin bəzəliklə ləğvi müş-

külə çevrilsə də, hər il fəaliyyətinin birillik dondurulması barədə qərar yenidən təsdiqlənir.

Bunları qeyd etməklə belə bir realıq bir daha diqqətə çatdırılır ki, ermənilərin başına daim dünya dövlətləri, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar sıralı çəkib və işğalçılar bu qayğıdan daha da ruhlanaraq əsassız iddialara düşüblər. Onların yeni ərazilər uğrunda müharibəyə başlamaları, sonda Azərbaycanın qarşısında diz çökmələri də həmin əsassız iddialarına söykənirdi.

Müharibədən sonrakı dövrdə artıq bəzi beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatları həqiqətləri etiraf edirlər. Belə ki, “Human Rights Watch” beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatı Ermənistanın Azərbaycanın Bərdə şəhərini kaset bombalarından atəşə tutduğunu təsdiq edib. Son hesabatlar göstərir ki, artıq həqiqəti gizlətmək çətinləşir. Azərbaycan dövlətinin qətiyyətli mövqeyi, diplomatiya müstəvisində real həqiqətlərə əsaslanan təbliğatı əsasında dünya ədalət deyilən məfhumun mövcudluğu ilə barışıq. Bu təşkilatın nümayəndələri hadisə yerində olub və araşdırma

aparıblar. Beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatlarının Ermənistanın Azərbaycanın mülki əhalisinə qarşı qadağan olunmuş kaset bombalarından istifadə etdiyinə dair açıqlama yaymaları artıq dünya ictimaiyyətinin erməni vandalizminə və terrorizminə göz yumma bilmədiyini göstərir.

Təşkilatın araşdırmaçıların noyabr ayında Azərbaycana səfərləri zamanı əyani surətdə gördükləri həqiqətlər onların mövqelərində dəyişikliyin olması ilə nəticələnib. Məhz aparılan araşdırmalar zamanı üç rayona kaset bombaları ilə dörd hücumun gerçəkləşdirildiyi sənədləşdirilib. Bu hücumlarda ikisi uşaq olmaqla azı yeddi mülki şəxs öldürülüb, yene də ikisi uşaq olmaqla 20 nəfər yaralanıb. “Human Rights Watch” beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatı dekabrın 15-də “Ermənistan Azərbaycana qarşı kaset bombalarından istifadə edib” adlı hesabatında bildirir ki, kaset sursatlarından istifadə müharibə qanunlarının pozulması deməkdir. Standart beynəlxalq nəşrlərə istinad əsasında o da vurğulanır ki, Ermənistanın arsenalında “Toçka” və “İsgəndər” ballistik raketləri, “Smerç” və Çin istehsalı olan “WM-80” yayılım atəşi sistemləri var. Ermənistan ordusu və Dağlıq Qarabağdakı erməni hərbi qüvvələri altı həftəlik müharibə dövründə Azərbaycanda six yaşayış məntəqələrinə dəfələrlə kaset bombaları atıblar. Təşkilatın Avropa və Orta Asiya üzrə direktoru Hyu Uilyamson hesabatda kaset sursatlarının beynəlxalq sazişlə qadağan olunduğunu bildirib. Qeyd edib ki, Ermənistan bu silahlardan istifadəyə görə də beynəlxalq hüquq qarşısında cavab verməlidir. Kaset sursatları qadağan olunduğundan onlardan heç bir şəraitdə istifadə edilməməli, yaxud başqasına verilməməlidir. Hesabatda Ermənistanın beynəlxalq hüquq çərçivəsində cəzalandırılmasının vacibliyi açıq-aşkar etiraf edilir.

Yeganə Əliyeva

Azərbaycan daim istər demokratik islahatlar, istərsə də Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə yanaşmada dünyanın ikili siyasəti ilə üz-üzə qalmışdır. Diqqət çəkən məqam əksər dövlətləri təmsil edən beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatlarının Azərbaycanı “qeyri-azad”, Ermənistanı isə “azad” ölkələr sırasında qeyd etmələridir. Hər zaman vurğulandığı kimi, “Freedom House” kimi təşkilatlar Dağlıq Qarabağı Azərbaycanla Ermənistanın hüquq bərabərliyi kimi təqdim edib. Belə olan təqdirdə həmin təşkilatlardan ədalətli mövqə gözləmək nə dərəcədə real görünə bilər?

Bu gün ədalətli hesabatları ilə diqqət çəkən “Human Rights Watch” beynəlxalq insan haqları təşkilatı da daim ölkəmizə qarşı qərəzli mövqeyi ilə diqqət çəkib. Təşkilat gah Azərbaycanda insan hüquqlarının kobud şəkildə pozulmasından, gah da mətbuat azadlığının boğulmasından bəhs edirdi. Hətta Vətən müharibəsinin davam etdiyi dövrlərdə təşkilat mütəmadi olaraq Azərbaycana qarşı qərəzli mövqə nümayiş etdirərək guya bu müddətdə kaset sursatlarına əl atdığını bildirirdi. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev 4 gündə 30-a yaxın xarici mətbuata müsahibələrində daim bildirirdi ki, həqiqətlərə ədalətli yanaşma vacibdir. Bu-

nun üçün baş verənləri düzgün dəyərləndirmək vacibdir.

Realıq bu idi ki, Ermənistan üç dəfə əldə olunan atəşkəs razılaşmasını kobud şəkildə pozaraq iki dəfə Gəncəni, bir dəfə Bərdəni raket atəşinə tutdu. Ermənistan faşist siyasətinə sadıqlığını bir daha nümayiş etdirdi. İşğalçı dövlətin bu addımları dünya birliyinə, xüsusilə danışıqlar çağırışı edən dövlətlərə hörmətsizlik kimi dəyərləndirildi. Bu dəyərləndirmə ədalət meyarını, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini əsas tutanlara xasdır. Amma dünya illərdir bu meyarları maraqları arxasında eritdiyindən Ermənistanın atəşkəs sazişini pozmasını hörmətsizlik kimi yox, beynəlxalq səviyyədə qəbul olunan “prinsiplər” kimi qəbul etdi. Belə olmasaydı işğalçı dövlətin beynəlxalq hüquq çərçivəsində qadağan edilmiş silahlardan istifadəsini normal hesab etməz, törətdikləri terror aktlarına yerində və zamanında münasibət bildirərdilər. Beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini kobud şəkildə pozan Ermənistan “gözün üstə qaşın var” deyilmədiyini üçün Azərbaycanın yaşayış məntəqələrini, mülki şəxsləri raket atəşinə tutaraq insanlığa qarşı cinayətlərini dünyanın göz qarşısına

ni yaşamasına yönəldərək bildirmişdir ki, beynəlxalq münasibətlərdə beynəlxalq hüquq problemi yaşanır.

30 ilə yaxın dövrdə, həmçinin 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı bu realıqlar qabarıq şəkildə özünü büruzə verirdi ki, bəzi dairələr ədalətsizlikdən ideoloji və təbliğat vasitəsi kimi istifadə etməyə çalışırlar. Azərbaycan 28 ildir XX əsrin ən dəhşətli faciəsi olan Xocalı hadisəsini dünyaya soqırımı kimi qəbul etmədikləri üçün diplomatik mübarizə aparır. Erməni vəhşilliyinin ən yüksək, insanlığa sığmayan forması olan bu faciəyə biganə yanaşan əksər dövlətlərin heç bir araşdırma aparmadan qondarma “erməni soyqırımını” tanıması, ölkəmizlə bağlı hansısa ədalətsiz, heç bir əsası olmayan qətnamənin qəbuluna səy göstərməsi birmənalı qarşılanma bilməz. ABŞ Konqresi hər il demokratiyaya dəstək adı altında Ermənistanı və qondarma “Dağlıq Qarabağ respublikası”na maddi yardım ayırır və onun həcmi illərlə artırılır. Bir məqamı da qeyd etmək

Baş prokuror intihara cəhd faktını nəzarətə götürdü

Bakıda taks sürücüsünün intihara cəhd etməsi ilə bağlı cinayət işi başlanıb. Baş Prokurorluqdan SİA-ya verilən məlumata görə, dekabrın 16-da saat 20 radələrində Elçin Məmmədovun sürücü işlədiyi Sabunçu rayonu,

E.Mehdiyev küçəsi 40 ünvanında yerləşən “Bakı Taksi xidməti” MMC-də üzünə alışıqan maddə tökerək intihara cəhd etməsi barədə Sabunçu rayon prokurorluğuna daxil olmuş məlumat əsasında prokurorluq əməkdaşları tərəfindən məhkəmə-tibb ekspertinin iştirakı ilə hadisə yerinə baxış keçirilib, iş üçün əhəmiyyət kəsb edən maddi sübutlar götürülmüş və digər zəruri prosessual hərəkətlər yerinə yetirilib.

Fakta görə Sabunçu rayon prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 125-ci (özünü öldürmə həddinə çatdırma) maddəsi ilə cinayət işi başlanmış, zəruri ekspertizalar təyin edilib.

İntihara cəhdin səbəblərinin araşdırılması məqsədilə zərərçəkmiş ailə üzvlərinin, qonşuların və digər şəxslərin ifadələri alınıb. Hazırda iş üzrə zəruri istintaq tədbirləri davam etdirilir. Qeyd edilən hadisə Baş Prokurorluğun rəhbərliyi tərəfindən nəzarətə götürülüb. İstintaqın gedişatı və nəticəsi barədə ictimaiyyətə ətraflı məlumatın verilməsi təmin ediləcəkdir.

Politik.am: “Ermənistan Qarabağa yıxdığı əsgərin 20-30 minini itirdi”

Ermənistanın müharibədə rəsmi və digər mənbələrin açıqladığı itkilərlə yanaşı, 1400-dən çox hərbi əsgəri də itkin düşüb. SİA xəbər verir ki, bu barədə “politik.am” saytı hərbi mənbələrə istinadən yazır. Sayt qeyd edir ki, itkin düşən 1400 hərbinin əksəriyyəti ölüb: “Lakin cəsədləri hələki təhvil alınmayıb”. Bununla yanaşı, sayt hazırda müxtəlif morqlarda şəxsiyyəti dəqiqləşdirilməyən 700 cəsədin olduğunu da yazır.

“Ermənistan hakimiyyəti realıqı saxtalaşdırmağa, narazılığa səbəb ola biləcək məlumatları ictimaiyyətdən gizlətməyə davam edir. İndiyə qədər nə qədər itki, yaralı və itkin düşənin olduğunu rəsmi olaraq açıqlanmayıb. İndiyə qədər 3 mindən çox itkinin olduğu deyilir. Keçmiş səfir Minasyan isə 4750 hərbi itirdiyimizi açıqlayıb. Bəzi informasiyalar Minasyanın dediklərini doğru çıxarır”, - sayt yazır.

Qeyd edək ki, Ermənistan tərəfinin itkiləri haqqında belə informasiya yayılmışdı: 8.472 ölü, 13.000 yaralı, 502 əsir, 3.000 itkin. “Ekspert.ru” saytı isə yazırdı: “Ermənistan Qarabağa yıxdığı 80 min əsgərin 30-40 faizini (20-30 min) itirdi”.

Minasyandan qeyd-şərtsiz istefa tələbi: Nikol getməlidir, vəssəlam!

Səbiq səfir: "İctimai fikirlərə təsir göstərən, yalan danışan populyar və ictimaiyyətçi adamların adları açıqlanmalıdır"

Vətəni məhv etmiş və on minlərlə insanın həyatını sındırmiş Nikol növbədənənar seçkilər yolunu təşkil etməklə, özünün siyasi ömrünü uzatması qərarını verib ki, bu, onun heç olmasa seçkiöncəsi müddətdə öz postunda qalmasına şərait yaradır".

SİA tert.am-a istinadən xəbər verir ki, bu haqda Ermənistanın Vatikandakı keçmiş səfiri, əvvəlki prezident Serj Sarqsyanın kürəkəni Mikael Minasyan feysbuk sosial şəbəkəsində yazıb. O, hesab edir ki, növbədənənar seçkilərə qədərki dövr süquta uğramış hakimiyyət üçün qısa vaxt deyil. Minasyan seçkilərin lazımlığının mütləq olduğunu qeyd etməklə yanaşı, əhəmiyyətli məsələnin bu deyil, digər məqam olduğunu yazıb və bildirib ki, daha mühüm məsələ "siyasi meyit" Nikol Paşinyanın indi, hazırda, yeni seçkilərə qədər olan qısa zaman ərzində ortadan yığıldırılmasına zərurət var, eləcə də baş vermiş rüsvayçı məğlubiyyətə görə reaksiya və qiymət verilməliydi. O, bunu bir neçə mərhələyə bölüb. Belə ki, Minasyana görə məğlubiyyətə siyasi və milli qiymət vermək lazımdır. Habelə, dövlət xainlərinə və hərbi cinayətkarlara qarşı cinayət işi açılmalıdır. O, hakimiyyətin ələ keçirilməsinin, son 2,5 ildə baş verən planlaşdırılmış, məqsədyönlü və realizə edilmiş addımların da araşdırılmasını tələb edib.

"Kimin seçiləcəyini və seçilməyəcəyini xalq müəyyən etməlidir"

Minasyan həmin proseslərə xidmət edən, maliyyələşdirən feyk industriyasının aşkara çıxarılmasını, bütün xarici

agentlik şəbəkələrinin ifşasını, qanunları pozmağa hesablanmış addımlarda iştirak edən hüquq-mühafizə orqanlarının, vəzifəli və cavabdeh şəxslərin də məsuliyyətə cəlb olunmalı olduğunu bildirib.

"İctimai fikirlərə təsir göstərən, yalan danışan populyar və ictimaiyyətçi adamların adları açıqlanmalıdır", deyən Mikael Minasyan məğlubiyyətə səbəb olacaq əmləri bilərəkdən icra edən hərbi xadimlərin də hədəfə alınmalı olduğunu bildirib və onu da yazıb ki, meyitlərin gizlədilməsi prosesində də kimlərin rol oynamaları aydınlaşdırılmalı, həmçinin, müharibədən sonra ölənlər və əsir düşmənlərin də səbəbkarları cəzalandırılmalıdır: "Bütün bunlardan sonra yeni seçkilər elan olunmalıdır. Elə bir seçkilər ki, vətəndaşlar hər şeydən məlumatlı olmalıdır və kimin seçiləcəyini, kimin isə seçilməyəcəyini xalq müəyyən etməlidir. Çünki digər yerdə qalan hallarda, yeni bu tələblər icra olunmayacağı halda seçkilər saxtalaşdırılacaq, xalq aldadılacaq".

"Axı siz kimsiniz, ay satqınlar?"

"Qalib ölkə avtomatik şəkildə seçkilərə gedə bilməz. Günahkarları tapmaq, cəzalandırmaq, həqiqəti demək və analizlər aparmaq vacibdir və yalnız bundan sonra cəmiyyətin təmizləndiyi

hakimiyyəti yeni səhifədən formalaşdırmaq olar", deyərək qeyd edən Minasyan hazırda bir tələbin olduğunu bildirib: "Nikol heç bir şərt irəli sürmədən istefaya getməlidir. Üç əsas hədəf və funksiyalarla müvəqqəti hökumət formalaşdırılmalıdır".

Belə ki, onun sözlərinə görə, dövlətçiliyi kollapsa uğradan hökumət buraxılmalı, Ermənistanın və insanların təhlükəsizliyi təmin edilməli, sayılı həftələrlə baş verəcək iqtisadi kollapsın qarşısı alınmalı, kapitulyasiyada günahlar olanlar cəzalandırılmalıdır.

"Bu qədər. Sadəcə, hər kəsə aydındır. Xüsusilə, vətənin itirilməsindən sonra alver, ya da razılaşmalarla hər şeyi həll edəcəklərinə inanan Nikolun ardıcılıqlarına aydındır. Lakin bu, baş verməyəcək. Siz kapitulyantlar və siyasi meyitlərsiniz", deyərək Minasyan bildirib. SİTAT: "Sizin həтта hər hansı ümumdövlət prosesini keçirməyinizə haqqınız yoxdur. Axı siz kimsiniz, ay satqınlar? Sizə elə gəlir ki, nəyi isə təqdim etməyə hüququnuz var? Onda gedin Yerablura (İrəvanda erməni hərbiçilərinin dəfn olunduğu yer) və oradan deyən ki, sizin vəzifə tutmağa, ya da hansısa prosesi təşkil etməyə mənəvi hüququnuz var. Sizinlə yalnız bir razılaşma ola bilər: Faxroyanın siyahısında sizə mühakimə edəcək hakim Karen Mnats, ya da Artuş olmağa bilər. Onlar sizin iradəsiz cib cəlladlarınız idi. Keçid hökuməti ədalətli məhkəmə və araşdırmaya zəmanət verir. Nikol indi istefaya getməlidir. Dövlət xadimləri və ona yaxın olanların müvəqqəti olaraq siyasi və mənəvi mandat sahibləri olmalarına haqları yoxdur. Həmçinin, onların nə namizədləri, nə də ambisiyaları ola bilər. Alış-veriş ola bilməz və olmayacaq da. Boş yerə Moskvada kabinetdən-kabinetə qaçmayın. Olmayaq, biz yol verməyəcəyik".

Rövşən RƏSULOV

"Düşmənin qüvvələrinin indiki təxribatlarını yenidən fəallaşmaları kimi hesab eləmirəm. Terrorçu bir "dövlət" adlanan tayfadan beynəlxalq hüquq normalarına, qarşılıqlı anlaşmaya riayət etmələrini gözləmək sadələvhlük olardı". **Bunu Azadlıq Hərəkatçılar Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirib.**

Onun sözlərinə görə, Azərbaycan hakimiyyəti bunu bildiyindən əvvəlcədən də bəyan etmişdi ki, Ermənistan başqa həmsədr ölkələrdən azı birinin iştirakı ilə sənəd imzalamağa hazır deyil: "Yəni Ermənistan terroru dəstəkləyən bir dövlət olduğundan onların imzasına etibar etmədiyini öncədən açıq bildirmişdi. İndiki vəziyyətdə terrorçuların təxribatlarını zərərsizləşdirmək həmin üçüncü tərəfin, yəni Rusiyanın üzərinə düşür.

"Ermənistanın varlığı təhlükə altına düşəcək"

Qarabağda mağaralarda, qalın meşəliklərdə, zirzəmilərdə gizlənilən, məqamı gələndə təxribat törətmək onların əvvəlcədən planları olub və bu planı da reallaşdırmaq istəyirlər. Mənim qənaətimə görə, problemin həllindən de-fakto kənar qalan digər həmsədr dövlətlərin, xüsusən də Fransanın sərgilədiyi siyasi mövqe onlarda belə bir inam yaradıb ki, kapitulyasiya aktını imzalamaqlarına baxmayaraq hələ də xaricdən dəstək alıb, istediklərinə nail ola bilərlər. Bu da hayların nə qədər dövlətçilikdən, beynəlxalq hüquqdan anlayışsız olduqlarını bir daha göstərir".

T.Novruzov onu da bildirib ki, Azərbaycan Prezidentinin də vurğuladığı kimi, əgər onlar bu yolu tutsalar, iddialarından əl çəkməsələr Ermənistanın özünün varlığı təhlükə altına düşəcək: "Çünki zəif ermənilərin

qarşısında regionun ən güclü ordusu dayanıb. Rusiya sülhməramlıları bacarmazlarsa, ordumuz onları tamamilə zərərsizləşdirməyə qadirdir. Ordumuzda zəncir gəmirən oğullar var ki, indinin özündə Ali Baş Komandanın tək bir kəlməsinə bənddirlər. Ermənistan

və onu dəstəkləyən qüvvələr bu reallığı qəbul etməsələr, yenə peşman özləri olacaq. Tanrı qalib ordumuzu, müzəffər Ali Baş Komandanımızı qorusun".

Gülyana

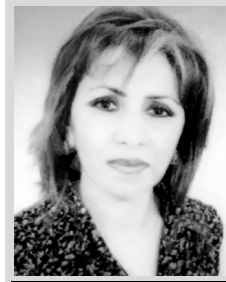
İlqar Məmmədov: "Virus deyir "sən hansı karantin qoyursan qoy, öz işimi görəcəm"

"Müqayisədən belə çıxır ki, virus karantinə hörmət eləmir". SİA-nın məlumatına görə, bunu ReAl partiyasının sədri İlqar Məmmədov sərt karantin rejiminin qəbul olunmasına münasibətini bildirərək qeyd edib. Onun sözlərinə görə, koronavirus bütün hallarda öz işini görməkdə davam edir: "Virus deyir "sən hansı karantin qoyursan qoy, öz işimi görəcəm. Azərbaycan və İsveç ikisi də 10 milyon əhali olan ölkədir. Azərbaycan dünyanın ən sərt karantinini ən uzun müddət tətbiq edib. İsveç isə demək olar heç bir karantin tətbiq etməyib. Amma 8 ay ərzində orda və burda son 5 ilin "norma"sından artıq olan ölüm sayı eynidir".

"Əslində, bizdə bir qədər daha az olmalı idi, çünki bizdə əhali nisbətən daha gəncdir və hər il ölənlərin sayı bizdə ümumən oradakından azdır. Amma eynidir, həтта Azərbaycanda bir qədər çoxdur", deyərək qeyd edən İlqar Məmmədova görə, müqayisədən belə çıxır ki, virus karantinə hörmət eləmir. "Eyni əhali sayı olan ölkədə eyni vaxt ərzində eyni qədər adamı öldürür. Elədirsə, onda bu sərt karantinlər nəyə lazım idi?", deyərək ReAl partiyasının sədri sual edib.

R. Nurəddinoğlu

RƏFIQƏ

Şəhidlik qanı ilə yoğrulmuş - Qarabağ Azərbaycandır!

Bəli, 44 günümüz ərzində haqq yolunda olduğumuzu sübut etdik, bütövlüyümüzü bərpa etdik, öz dədə-baba torpaqlarımızı murdarlıqdan, insan cildində olan vəhşi ermənilərdən xilas etdik və dəmir yumruğumuzla başlarına elə bir yumruq vurduq ki, bellərini sındırdıq, iti qovan kimi qovduq və sübut etdik ki, **Qalib Azərbaycan Sərkərdəsi İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Güclü Ordumuz, Rəşadətli əsgər və zabitlərimizin, xalqımızın birliyinin qarşısında paşinyanların sonu ancaq və ancaq it kimi qaçmaqdır!**

Deyirlər, torpaq su ilə qarışanda palçıq, şəhid qanı ilə qarışanda isə Vətən olur. Bəli, bu 44 gün ərzində igid oğullarımız Vətən yolunda canını siper etdi, qanları ilə bu torpağı suladı, qorudu ki, Vətən torpağını qeyrət, qəhrəmanlıq, hünər, təəssübkeşlik bitsin, göyərinsin...

Şəhid qanı axmayan torpaqdan Vətən olmaz, - dedilər Şəhidlərimiz. Onu da dedilər ki, bu gün biz Şəhid oluruq, işğal olunan torpaqlarımızın azad olunmasında Şəhidlik edirik. Azad olunan torpaqlarımızda üçrəngli Azərbaycan Bayraqlarımızın qaldırılmasına Şəhid oluruq!

Çünki bu gün bu əsgərlərimiz üçün cəbhə bir ananın oğullarının, bir bacının qardaşlarının bir olduqları döyüş meydanıdır. Şəhid olan əsgərlərimiz, yurdsevər ərənərimiz, bir an düşünmədən canını Vətən, torpaq yolunda fəda edən cəngavərlərimiz hər kəsə nəsib olmayan Tanrının, haqqın dərgahındasınız! Düşməndən qisas almağa can atan, qeyrətli, təəssübkeş, Vətənin ən layiqli oğulları-sınız! "Vətən üçün ölməyə dəyər!" - deyənlər əsgərlərimiz düşmənlə qarşısında diz çökməyən, diz çökdürən ərənərimizsiniz. Qeyrətli igidlər, Vətənin dar günündə düşmənlə qarşısına - önə çıxdınız, sinənizi siper edib ömrünüzü bu millətin ömrünə caladınız. Doğulduğunuz torpaqdan yüzlərlə kilometr uzaqda "Öncə Vətəndir", - deyib canından keçən igid oğullarımız, sizin igidliyinizin nəticəsidir ki, bu gün bütün evlər, eyvanlar, yollar üçrəngli Bayrağımızla bəzənib. O Bayraq ki, sizin kimi oğulların sayəsində ucalır, dalğalanır. O Bayraq ki, sizin şücaətinizin sayəsində Cəbrayıl, Qubadlıya, Füzuliyə, Zəngilana, Ağdama, Şuşaya, Kəlbəcəyə, Laçına - Qarabağ Azərbaycandir! Yol aldı. Və özünüz də Qarabağ Azərbaycandır! uğruna canınızı qurban verdiyiniz üçrəngli bayrağa bükülüb qəhrəman kimi qayıdırsınız elimizə, evinizə, yurduca, uğrunda can verdiyiniz Vətən torpağına. Bax, budur Şəhidlik, bax, budur qeyrət, hünər! Siz Azərbaycanın rəşadətli, igid əsgərlərisiniz! Vətən siz xilaskar əsgərlərimizin qanı ilə yoğrulmuş torpaqlarımızın xilaskarlarıdır. Çünki Qarabağ Azərbaycandır!

Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev cənablarının dediyi kimi: "Bizim əsgərlərimiz xilaskar əsgərlərdir, erməni əsgərləri işğalçı əsgərlərdir".

Bəli, bizim əsgərlərimiz xilaskar əsgərlərdir, silah, texnika düşməndə də var, ancaq o texnikanı istifadə edən o qol deyil, düşmənlə qoludur. Çünki Azərbaycan əsgərinin məsləyi Qürurdur, Zəfərdir, Vətən torpağına üç rəngli Azərbaycan Bayrağını sancmaqdır! Bu gün Vətən torpağımız igidlərimizin qanı ilə düşməndən azad olundu. Şəhidlərimizin də qisası alındı! Və torpağını öz qanları ilə yoğrulmuş Vətən edən, Vətən uğrunda ölümü ilə əbədləşən ŞƏHİDLƏRİMİZİN məzarının başında qələbə soraqlı üçrəngli ay-ulduzlu Bayrağımız qürurla dalğalanır!

Hər kəs baş əyir məzarının önündə, "Sənənlə fəxr edirik, Azərbaycan əsgəri, şəərəflə qorudun Vətəni!" deyir. Bax, şəhidlik belə bir zirvədir, ünvanı əbədiyyətdir.

Çünki Şəhidlərimiz torpağı Vətən etdilər, Vətəni bütöv etdilər. Hər qarışı şəhid qanı ilə yoğrulmuş, şəhid qoxusu duyulan bu torpaq bizə ötürülən əmanətdir. Çünki bu torpaqlar Şəhidlik qanı ilə yoğrulmuş - Qarabağ Azərbaycandır!

XX əsrin 2-ci yarısında: Heydər Əliyev Qarabağı necə ermənisizləşdirirdi?

Ötən yazımızda ermənilərin Ümumittifaq miqyasında qaldırmaları və Azərbaycan rəhbəri Bağirovun cavabından və tələblərindən sonra Stalinin məsələyə nöqtə qoymasını qeyd etmişdik. Bundan sonra 20 il bu məsələni qaldıra bilmədilər. Lakin ermənilər Dağlıq Qarabağ ilə bağlı separatçılıq fəaliyyətindən əl çəkmirdilər. 1965-ci və 1977-ci ildə Ermənistanla Qarabağı birləşdirmək çağırışı ilə İrəvanda böyük nümayişlər keçirilmişdi. 1965-ci ildə Dağlıq Qarabağın Ermənistanla ilhaq edilməsi barədə 45 min nəfərin "imzaladığı" petisiya Moskvaya təqdim edilmiş, bunun əsasında Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi katibliyi Ermənistan və Azərbaycana bu barədə məsələ hazırlamağı tapşırırmışdı.

Erməni separatçıları belə hesab edirlər ki, buna Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi katibi M.Suslov mane olmuşdur. 1969-cu ildə Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyinə gəlməsi ilə onun cəsarətli və qətiyyətli mövqeyi sayəsində ermənilərin separatçılıq təşəbbüsləri və bu niyyətlə Mərkəzdə göstərdikləri "fəaliyyət" uzun müddət heç bir nəticə vermədi. SSRİ-nin 1977-ci il Konstitusiyasının qəbulu zamanı da ermənilər eyni inadla bu problemi ortaya atmağa çalışdılar. Lakin bu dəfə də heç nəyə nail ola bilmədilər. H.Əliyevin qətiyyəti sayəsində onun Azərbaycana rəhbəri (1969-1982) və SSRİ rəhbərlərindən biri olduğu dövrdə (1982-1987) erməni separatçıların niyyətlərinin canlanmasına yol verilmədi.

1984-cü ildə İrəvanda Z.Balayanın "Ocaq" kitabının çap edilməsi, onun Qarabağın tarixinə və müasir dövrünə dair məqsədyönlü təhrifləri, millətçi-separatçı çağırışları ehtirasları yenidən qızışdırdı. Bu əhval-ruhiyyə erməni millətçiləri tərəfindən əhatə olunmuş M.S.Qorbaçovun elan etdiyi "aşkarlıq və yenidənqurma" şəraitində böyük dəstək qazandı və yeni mərhələyə qədəm qoydu. Qorbaçovdan hərtərəfli dəstək alan erməni separatçıları 1988-ci ildən etibarək prosesi aktiv fazaya keçirdilər.

1987-ci ilin oktyabrın əvvəlində Yerevanda ekologiyaya həsr olunmuş mitinqdə DQMV-nin Ermənistan SSR-ə verilməsi barədə tələb səslənməyə başladı. Yerli mətbuat Azərbaycan rəhbərliyini bölgə iqtisadiyyatını gerilətməkdə, erməni mədəniyyətini sıxışdırılmaqda və Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında əlaqələri əngəllətməkdə ittiham etdi. Dağlıq Qarabağ və Ermənistanda muxtar vilayət statusunun dəyişdirilməsi üçün 75 minə yaxın imza toplanmışdı. 1987-ci il dekabrın 1-də yazıçı Zori Balayan başda olmaqla heyət Dağlıq Qarabağın tarixi və müasir durumuna dair imzalar atılmış vərəqələr və 84 sənədi görüş zamanı Politbüro üzvlüyünə namizəd Petr Demichevə təqdim etmişdir.

DQMV Xalq Deputatları Soveti 1988-ci il fevralın 20-də vilayətin Ermənistanla birləşdirilməsi təklifinin lehinə səs verdi. Azərbaycanlı deputatlar səsvermədə iştirak etmədi. 24 fevralda DQMV partiya komitəsinin katibi Azərbaycanın mövqeyini müdafiə edən Boris Kevorov qəbul olunmuş qərarın təsdiqlənməsi üçün tələb olunan rəsmi möhürü oğurlamağa cəhd etmişdi. Fevralın 24-də Kevorkov vəzifəsindən kənarlaşdırılaraq yerinə

əhali arasında daha populyar olan Qenrix Poqosyan təyin olundu.

Qarabağ erməni liderləri regionda nə erməni dilində dərsləklərin, nə də televiziya yayımının olmasından şükayət edərək, Azərbaycanın Kommunist Partiyasının baş katibi Heydər Əliyevi regionun geniş "Azərbaycanlaşdırma" cəhdində, Dağlıq Qarabağda yaşayan azərbaycanlıların sayının və təsirinin artırılmasında ittiham etmişdilər. 1988-ci ilə kimi, Qarabağda erməni əhalisi ümumi əhali ilə müqayisədə təxminən 3/4 dəfə azal-

Parisdə "L'Humanite" qəzetinə verdiyi müsahibəsində, DQMV-nin Ermənistanla birləşdirilməsinin iqtisadi cəhətdən daha sərfəli olmasını və bu məsələ üzərində xüsusi komissiyanın işlədiyini bəyan etmişdi.

Bəyanatın elanından əvvəl ermənilər etiraza başlayaraq, İrəvanda işçilər nümayişlər edib, anklavın Ermənistanla birləşməsinə tələb edirdilər. Bu Bakıda əks etirazlara səbəb oldu. İrəvanda nümayişlərdən sonra, 1988-ci il fevralın 26-da Qorbaçov Qarabağ hərəkatının iki rəhbəri olan Zori Balayan və Silva Kaputikyan ilə görüşdü. Qorbaçov onlardan nümayişlərə görə bir aylıq moratorium istədi.

Qorbaçov konkret vəd etməsə də, Kaputikyan eyni axşam Ermənistanla qayıtdı və xalq qarşısında çıxış edərək "ermənilər qələbə çaldı" deyərək bildirdi. Svante Kornellə görə, bu Moskvaya təzyiqli cəhdi idi. Martın 10-da Qorbaçov Sovet Konstitusiyasının 78-ci maddəsinə uyğun olaraq, respublikalar arasında sərhədlərin dəyişikliyinə mümkün olmadığını ifadə etdi. Qorbaçov Sovet İttifaqının bir sıra digər

© PHOTO BY STANISLAV GORBENOV

mişdi. 1988-ci ilin həmin fevral günlərində Sovet rəhbərləri birdən gördülər ki, vəziyyət gərginləşməyə doğru gedir. Kommunist partiyasının daxilində açıq mübarizə gedirdi, Moskva rəhbərliyi üsyançıları vərdis etdiyi gücün işlədilməsilə yatıra bilməyəcəyi qənaətinə gəldi. Qorbaçovsayağı dözümlülük prinsipini praktikada tətbiq etmiş Politbüro, Azərbaycan kompartiyası liderlərinə elan etdi ki, onlar münəfiqəni yatırmaq üçün gücdən yox, yalnız "partiya xəttinə uyğun" inandırmaq kimi metoddan istifadə etməlidir.

Bu hərəkata məşhur erməni xadimləri rəhbərlik edirdilər və onlar Rusiyada ziyalılar da dəstək verirdi. Jurnalist Tomas de Vaal qeyd edir ki, dissident Andrey Saxarov kimi bəzi Rusiya ziyalıları erməniləri dəstəkləyirdilər. Mixail Qorbaçovun iqtisadi məsələlər üzrə müşaviri akademik Abel Aqanbeyan

bölgələrində ərazi dəyişikliklər hərəkatını və Qarabağda sərhədlərini yenidən çəkilməsini belə bir təhlükəli presedent olduğunu qeyd etdi. Lakin ermənilər hiddət ilə Kavburonun 1921-ci il qərarına baxırdı və onlar öz söylərini, öz müqəddəratını təyin etmə prinsipi ilə tarixi səhvin düzəlişi (konstitusiyada verilən haqq) kimi görürdülər. Digər tərəfdən, azərbaycanlılar ermənilərin belə çağırışlarını ağılsız sayırdı və özlərini Qorbaçovun mövqeyi ilə bərabərləşdirdi.

Erməni nümayişlərinin 7-ci günündə, 1988-ci il fevralın 19-da Bakıda ilk etiraz nümayişi keçirildi. Hadisələr başlayan zaman, tarixçi Süleyman Əliyərli və şair Bəxtiyar Vahabzadə ilə birlikdə 1988-ci ildə "Azərbaycan" jurnalının 9-cu sayında dərc etdirdikləri "Dağlıq Qarabağ - uydurmalar və həqiqətlər" yazısında, Qarabağın tarixən Azərbaycan torpağı olduğunu bəyan etmişdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

cu il dekabrın 1-də Ermənistanın Ali Soveti Moskvanın kursuna zidd olaraq dağlıq Qarabağın Ermənistanın tərkibinə daxil edilməsini rəsmən dəstəklədi.

Qorbaçov tərəfindən kompromisə baxmayaraq, ermənilər məsələni sakitləşmək üçün təkliflərdən imtina etdilər. Kompromisə 400 milyon rubl paketlik erməni dilində dərslək və Qarabağda televiziya verilişləri daxil idi. Eyni zamanda, Azərbaycan Ermənistanla hər hansı bir ərazini güzəştə gəlməyin əleyhinə idi.

1988-ci il dekabrın 7-də Spitak zəlzələsində 25 min nəfər həlak olmuşdu və Spitak və Leninakan (hazırkı Gümrü) şəhərləri darımağın olduğuna görə, Ermənistanda Qarabağın köçürülmə çağırışları bir az azaldı. İttifaq rəhbərliyi tərəfindən yeni formalaşan Qarabağ Komitəsinin 11 üzvünün, o cümlədən Ermənistanın gələcək prezidenti Levon Ter-Petrosyanın həbsdən sonra münəfiqə yenidən qızırdı. Belə hadisələr Ermənistan və Moskva arasında münasibətləri soyuqlaşdırdı: ermənilər Qorbaçovla inamını onun Dağlıq Qarabağ üzrə barışmaz mövqesinə görə itirmişdi.

Ermənilərin iddia etdiyi Sumqayıt "poqrom"larından sonra məcburi əhali mübadiləsi baş tutdu: Azərbaycanda yaşayan ermənilər və Ermənistanda yaşayan azərbaycanlılar evlərini tərk etməklə məcburiyyətində qalmışdı.

1988-ci ilin sonlarında Ermənistanla yüzlərlə kənd 200 mindən çox azərbaycanlı və müsəlman kürdlərin qovulması səbəbindən boş idi. Müsəlman kürdlər ermənilərə qarşı silahlı münaqişəyə qoşulmasalar da, erməni işğalı altında olan ərazilərdən qovulmuşdular...

Davamı olacaq

Altay Yazıda Elmlər Akademiyasının Tarix İnstitutunun materiallarından istifadə edilmişdir

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

18 dekabr

SƏS

**“Liverpool” “Tottenhem”ə qalib
gəlib, “Arsenal” heç-heçə oynayıb**

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

**Azərbaycanda 2021-ci ildə
Formula 1-in keçiriləcəyi
tarix təsdiq edilib**

Azərbaycanda 2021-ci ildə Formula 1 Qran prisinin keçiriləcəyi tarix təsdiq edilib. SİA-nın məlumatına görə, Avtomobil İdmanı Federasiyasının (FIA) Ümumdünya şurası 2021-ci il üçün “Formula-1” təqvimini təsdiqləyib. Təqvimdə Azərbaycanda Formula 1 Qran prisinin 2021-ci il 6 iyunda keçirilməsi nəzərdə tutulur.

**Güləşçilərimiz Dünya Kubokunda
dördüncü medalını qazanıb**

Serbiyada güləş üzrə Fərdi Dünya Kubokunda beşinci yarış gününə yekun vurulub. SİA-nın məlumatına görə, qadın güləşçilərin ikinci medal günündə son 5 dəst mükafatın sahibini müəyyənləşdiriblər. Azərbaycan millisinin iki güləşçisi də həlledici görüşə çıxıb. Təmsilçilərimizdən Alyona Kolesnik (57 kq) təsəlliverici görüşə çıxıb və almaniyalı Laura Mertense qalib gələrək (4:1) bürünc medal uğrunda qarşılaşmaya vəsiqə qazanıb. Həlledici görüşdə sonuncu xal prinsipinə əsasən Kolesnik rusiyalı Veronika Çumikovaya udubuz (2:2).

Ondan fərqli, Elis Manolova çıxışını bürünc medalla bitirib. 65 kq çəki dərəcəsinə çıxış edən güləşçi 3-cü yer uğrunda görüşdə türkiyəli Əslə Dəmirdən üstün olub - 4:0.

Bu, qadınlardan ibarət milli komandamızın ilk medalıdır, ümumi hesabda 4-cü mükafatımızdır. Daha öncə yunan-Roma güləşçilərimizdən İslambek Dadov (67 kq) gümüş, Eldəniz Əzizli (55 kq) və Beka Kandelaki (130 kq) bürünc medala sahib olub.

**Şabran sakinindən odlu
silah götürülüb**

Şabran rayon sakini İ.Soltanovdan müvafiq sənədləri olmayan tüfəng götürülüb. Daxili İşlər Nazirliyindən SİA-ya verilən xəbərə görə, Şabran RPŞ əməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat tədbirləri nəticəsində Çayqaraqaşlı kənd sakini İ.Soltanovdan müvafiq sənədləri olmayan “İJ” markalı tüfəng aşkar edilərək götürülüb.

Evdən meyit tapıldı

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin “112” qaynar telefon xəttinə daxil olan məlumata əsasən, Gəncə şəhərinin Kəpəz rayonunda 1 nəfər mənzilə bağlı qayıpı arxasında köməksiz vəziyyətdə qalıb. SİA-nın nazirliyin rəsmi saytına istinadən verdiyi xəbərə görə, hadisə yerinə cəlb olunan Gəncə Regional Mərkəzinin xilasetmə qüvvələri mənziilin giriş qapısını açıb və orada aşkarlanan 1975-ci il təvəllüdü Zəkəriyev Emin Tariyel oğlunun meyitini aidiyyəti üzrə təhvil veriblər.

Futbol üzrə İngiltərə Premyer Liqasında 12-ci turun oyunları keçirilir. SİA xəbər verir ki, bu tur çərçivəsində daha altı qarşılaşma baş tutub. Mövsümə uğursuz start verən “Arsenal” doğma meyanda “Sauthampton”la qarşılaşıb və yenə qələbəyə həsrət qalıb.

Turun mərkəzi görüşü Mersisaydda keçirilib. Son çempion “Liverpool” doğma meydana lider “Tottenhem”lə münasibətlərinə aydınlıq gətirib. Üç qolun qeydə alındığı matç “qırmızılar”ın qələbəsiylə yekunlaşıb.

**İngilislər açıqladı:
Kavani irqçidir!**

İngiltərə Futbol Asosiasiyası “Mançester Yunayted”in futbolçusu Edinson Kavanini irqçilikdə ittiham edib. Belə ki, bu barədə qurumun rəsmi saytı məlumat yayıb. Assosiasiya 33 yaşlı hücumçunun öz İnstagram səhifəsində azarkeşə “Neqrito” (qara dərilili) ifadəsini işlətməsini irqçi hesab edir.

“Edinson Kavani öz İnstagram səhifəsindəki postda İngiltərə Futbol Asosiasiyasının qaydalarını pozan sözdən istifadə etdi. Buna görə də ittiham olundu. Oyunçunun səhifəsində yazılan şərh təhqiramizdir və futbola ziyan vurur. Bu, ağır bir qayda pozuntusudur. Kavani

2021-ci il yanvarın 4-dək ittihamlara etiraz edə bilər”. Qeyd edək ki, Kavani sözügedən şərhədən sonra həmin sözü təhqir məqsədi ilə istifadə etmədiyini bildirib və yazını silib.

**3 evdən pul və
qızıl-zinət əşyaları oğurlandı**

Oğurluq etdiyinə görə tutulmuş S.Həsənovun Xətai rayonu ərazisindəki 3 mənzilə pul və qızıl-zinət əşyaları oğurlaması da müəyyən edilib. Daxili İşlər Nazirliyindən SİA-ya verilən xəbərə görə, Xətai RPİ 34-cü Polis Şöbəsi əməkdaşlarının oğurluq etdiyinə görə tutulmuş S.Həsənovun ətrafında apardıqları əməliyyat tədbirləri ilə onun rayon ərazisindəki 3 mənzilə ümumilikdə 2010 manat pul, 5350 manat dəyərində qızıl-zinət əşyaları oğurlaması da müəyyən edilib.

**XƏBƏRDARLIQ: Whatsapp
hesabınız elə keçirilə bilər!**

Yerli Whatsapp istifadəçilərinə kiber təxribatlar var. SİA xəbər verir ki, bu barədə texnologiya üzrə ekspert Fərid Pərdəşünas paylaşım edib. O, bildirib ki, “Whatsapp” hesabları elə keçirilə bilər.

Bəs proses necə baş verir?
* Təxribatı törədən şəxs sizin nömrəniz ilə başqa telefonda Whatsappdan qeydiyyatdan keçir.
* Bu zaman sizin smartfona təsdiqləmə kodu gəlir. Çox adam bu koda fikir vermir.
* Üstündən az bir müddət keçməmiş sizin Whatsapp nömrənizə başqa bir Azərbaycan nömrəsindən mesaj gəlir ki, “əlim deydi səhvən sizin nömrəyə getdi kod, zəhmət olmasa o kodu mənə göndərə bilərsiniz?”
* Beləliklə siz o kodu göndərən zaman, qarşı tərəfə öz Whatsapp hesabınızı öz əllərinizlə vermiş olursunuz.
“Bura qədər hər şey bəsidir. Kim bunu edər deyirsiniz? Amma təxribat zəncirvaridir. Bir nəfərin “Whatsapp”ı elə keçəndən sonra artıq həmin adamın nömrəsindən onun tanışlarına yazılmağa başlanılır ki, qarşılaşma bəs sənə kod göndərdim, əlim deydi səhvən. Onu göndər mənə. Məsələn, əgər mənim “Whatsapp hesabım oğurlanıbsa, bundan sonra mənim tanışlarıma hücum olunur. Tanışlarımla da mənə güvəndiyi üçün kodu mənə verirlər. Bu məşhur sosial mühəndislik nümunəsidir. Hazırda zərər çəkənlər var. Diqqətli olmağınızı, belə kodlar gələndə heç kimlə bölüşməməyinizi məsləhət görürəm”, - deyir ekspert bildirib.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel:598-33-90 Faks:493-11-62**

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

**Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.**

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**